

ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΗ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ
«ΕΝΩΣΕΩΣ ΣΜΥΡΝΑΙΩΝ»

ΕΤΟΣ 52ο - ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 407
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ - ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2010

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΣΚΟΥΦΑ 71Α & ΜΑΣΣΑΛΙΑΣ
106 80 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 210 3633618 - FAX: 210 3634636

ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΕΡΩΤΗΣΗ ΤΟΥ ΜΑΞ. ΧΑΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ Στη Βουλή το θέμα του Μουσείου

Τι θα απαντήσει στη Βουλή ο υπουργός Πολιτισμού και Τουρισμού κ. Παύλος Γερούλάνος (φωτογραφία) για το θέμα του Μουσείου του Ελληνισμού της Ανατολής, μετά την ερώτηση που κατέθεσε ο βουλευτής κ. Μάξιμος Χαρακόπουλος; Ο καππαδοκικής καταγωγής βουλευτής του κόμματος της αξιωματικής αντιπολίτευσης ερωτά τον υπουργό Πολιτισμού εάν προτίθεται να

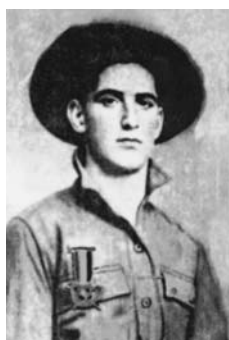
αξιοποιήσει τις προσφυγικές πολυκατοικίες της λεωφόρου Αλεξάνδρας προκειμένου να δημιουργηθεί το Μουσείο. Για το ίδιο θέμα, τα μέλη της Μικρασιατικής Στέγης Κορίνθου με ψήφισμά τους δηλώνουν ότι στηρίζουν τις προσπάθειες της Ενώσεως Σμυρναίων και των άλλων συναφών φορέων για την ίδρυση του Μουσείου.

Περισσότερα στη ΣΕΛ. 3.

Για την «Ημέρα Μνήμης»

«Ο όρος “μνήμη” αναφέρεται σε ένα ιστορικό γεγονός, που βιάστηκε με τα χρώματα της βίας, της φτώχειας, του ξεριζωμού και του θανάτου. Πώς μπορούμε να αγνοούμε τα χρώματα αυτά»; αναρωτιέται στο άρθρο της η Μαριάννα Φωτιάδου, φοιτήτρια του Δ.Π.Θ.. Αξίζει να προσέξουμε τον προβληματισμό και τις απόψεις της. Κάτι έχουν να μας πουν. **ΣΕΛ. 9**

Συγκίνηση για τον Γ. Διλβόη

Με μια σεμνή τελετή τιμήθηκε η μνήμη του Αλατσατιανού ήρωα Γεωργίου Διλβόη στη Γαλλία, στον τόπο όπου άφησε την τελευταία του πνοή κατά τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. **ΣΕΛ. 12**

Ενωτικός αγώνας για τη Γενοκτονία

Ο τέως πρόεδρος της Κυπριακής Βουλής Βάσος Λυσσαρίδης (φωτογραφία) στο βήμα της Παλαιάς Βουλής, κατά την εναρκτήρια συνεδρίαση του διεθνούς επιστημονικού

συνεδρίου που έγινε στην Αθήνα από φορείς που εκπροσωπούν τους λαούς της Ανατολής (Έλληνες, Αρμενίους και Ασσυρίους) που υπέστησαν το έγκλημα της Γενοκτονίας από τους Τούρκους. Στο Συνέδριο με θέμα «Τρεις γενοκτονίες, μια Στρατηγική» συμμετείχε και τις τρεις μέρες της διεξαγωγής του (17-19 Σεπτεμβρίου) μεγάλος αριθμός συνέδρων, ενώ δόθηκε η ευκαιρία να το παρακολουθήσουν πλήθος ενδιαφερόμενοι σε απευθείας σύνδεση μέσω διαδικτύου.

ΣΕΛ. 8

Ε. Τσίρκας (Πρόεδρος Ενώσεως Σμυρναίων):

Να ξεπεράσουμε το σαράκι της διχόνοιας

Τον ενωτικό χαρακτήρα του αγώνα για τη Γενοκτονία επεσήμανε στην ομιλία του προς τους συνέδρους ο πρόεδρος της

Ενώσεως Σμυρναίων κ. Ευάγγελος Τσίρκας. «Διαπιστώσαμε τη βούληση των σωματείων να συμπορευτούν και να παρου-

σιάσουν το πρόβλημα ενωτικά με κοινή φωνή».

Όλη η ομιλία στη **ΣΕΛ. 8**

ΕΝΙΣΧΥΣΤΕ ΤΗ «ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΗ ΗΧΩ» ΓΙΑ ΝΑ ΣΥΝΕΧΙΣΕΙ ΤΟΝ ΑΓΩΝΑ ΤΗΣ

Ο Ρ/Σ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ

Με αφορμή τη μαύρη επέτειο της Μικρασιατικής Καταστροφής ο Ρ/Σ της Εκκλησίας της Ελλάδος «89,5 η άλλη φωνή στα FM» παρουσίασε την Παρασκευή 17 Σεπτεμβρίου ένα ολοήμερο αφιέρωμα στη Μικρασιατική Καταστροφή με καλεσμένους πανεπιστημιακούς, ειδικούς ερευνητές, συγγραφείς κ.ά.

Στις επί μέρους ενότητες μίλησαν για τη Σμύρνη πριν 88 χρόνια ο γεν. γραμματέας της Ενώσεως Σμυρναίων Νίκος Βικέτος, για τη Μικρασιατική Καταστροφή ο ομότ. καθηγητής του Παντείου Πανεπιστημίου Νεο-

κλής Σαρρής, ο πρόεδρος της Ομοσπονδίας Κωνσταντινουπολιτών Νίκος Ουζούνoglou και ο ιστορικός Βλάσης Αγκτζίδης, για τις προσφυγικές γειτονιές η πρόεδρος του Συλλόγου Σμυρναίων Νομού Ηρακλείου Δήμητρα Γεωργιάδη, η γεν. γραμματέας του Συλλόγου Μικρασιατών Λαυρίου Τριανταφυλλιά Μήτρου και η συγγραφέας Μαρίτσα Σπύρου, για τις συνέπειες της πολιτικής του Κεμάλ Ατατούρκ στην κοινωνική και θρησκευτική ζωή (ιδίως των μειονοτήτων) στην Τουρκία ο πανεπιστημιακός καθηγητής Κώστας Φωτιά-

δης, για τις δέκα τελευταίες ημέρες του πολέμου, ο επίτ. καθηγητής Ιάκωβος Ακτσόγλου, για τη Μικρασιατική Καταστροφή και τον Αμερικανό Γ. Χόρτον ο ιστορικός Χαράλαμπος Μηνάογλου, για τον εθνο-ιερομάρτυρα Χρυσόστομο Σμύρνης ο ιστορικός και συγγραφέας Σαράντος Καργάκος.

Η Δόμνα Σαμίου μίλησε σε πρώτο πρόσωπο για τα παιδικά της χρόνια στην Καισαριανή, τα μικρασιατικά τραγούδια της και τη γνωριμία της με το Σίμωνα Καρρά και ακούστηκε η Διδώ Σωτηρίου, σε ηχογράφηση λί-

γο καιρό πριν φύγει από κοντά μας, να διαβάσει απόσπασματα από τα «Ματωμένα Χώματα».

Εξ άλλου ο Ρ/Σ της Εκκλησίας της Ελλάδος μετέδωσε στις 19 Σεπτεμβρίου, το βράδυ, εκπομπή με θέμα: «Το 1922 στη λογοτεχνία, στα απομνημονεύματα και στις μαρτυρίες». Καλεσμένοι του σταθμού ήταν ο ποιητής και καθηγητής Νάσος Βαγενάς, ο δοκιμιογράφος και καθηγητής Θεοδόσης Πυλαρινός, ο συγγραφέας Σάββας Παύλου και ο πεζογράφος - ακαδημαϊκός Θανάσης Βαλτινός.

Η ΑΘΗΝΑ ΛΙΝΟΥ

Τακτική καθηγήτρια του Πανεπιστημίου

Με ιδιαίτερη χαρά πληροφορηθήκαμε την επάξια εκλογή, στις 20 Ιουλίου 2010, της φίλης κ. Αθηνάς Λινού, συζύγου του σμυρναϊκής καταγωγής και μέλους της Ενώσεως Σμυρναίων Δημήτρη Λινού, ως τακτικής καθηγήτριας της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, μετά από μια τριαντάχρονη ερευνητική, διδακτική και συγγραφική παρουσία στο χώρο της Δημόσιας Υγείας.

Η Δρ. Αθηνά Λινού αποφοίτησε από την Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών και ύστερα από σπουδές στην Ελλάδα και το εξωτερικό (κατέχει πτυχίο Ιατρικής από την Ιατρική Σχολή Αθηνών, μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών στη Δημόσια Υγεία από το Πανεπιστήμιο του Harvard και διδακτορικό τίτλο σπουδών στον τομέα της Επιδημιολογίας από το Πανεπιστήμιο Αθηνών), άρχισε την ανοδική της πορεία ως υφηγήτρια πρώτα και ανα-

Αθηνά Λινού

πληρώτρια έπειτα καθηγήτρια της Επιδημιολογίας στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών, όπου δίδαξε Εργασιακή Ιατρική, Επιδημιολογία και Προληπτική Ιατρική. Έχει ειδικευτεί στην Επιδημιολογία και την Κοινωνική Ιατρι-

κή. Έχει αναλάβει πολλές ακαδημαϊκές θέσεις μεγάλης διάρκειας και είναι μέλος σε πολλές επιστημονικές εταιρείες. Επιπλέον, από το 1991 είναι Πρόεδρος του Ινστιτούτου Προληπτικής Περιβαλλοντολογικής και Εργασιακής Ιατρικής «Prolepsis», όπου συντονίζει και οργανώνει διάφορα ερευνητικά προγράμματα.

Η συγγραφική της δραστηριότητα της περιλαμβάνει 50 δημοσιεύσεις σε διεθνή περιοδικά, 16 δημοσιεύσεις σε ελληνικά περιοδικά, 24 ανακοινώσεις σε διεθνή συνέδρια με δημοσιευμένα απόσπασματα, 26 ανακοινώσεις χωρίς εκτεταμένη δημοσίευση και περισσότερες από 75 ανακοινώσεις σε ελληνικά συνέδρια.

Από τον γάμο της με τον δρ. Δημήτρη Λινό έχει 5 παιδιά.

Στην αγαπητή κ. Λινού πολλές θερμές ευχές για επιτυχία στα νέα της καθήκοντα και άλλες τόσες στο

φίλο κ. Δημήτρη Λινό να χαίρεται την αξία σύζυγό του.

N. X. B.

* Με ιδιαίτερη χαρά μάθαμε ότι η Δανάη Λάζαρου Πανσεληνά, εγγονή του φίλου και παλαιού ταμιά της Ενώσεως Σμυρναίων κ. Ερμή Πανσεληνά, έλαβε μετ' επαίνων το αριστείο της Σχολής «Ι. Μ. Παναγιωτόπουλος» μαζί με χρηματικό έπαθλο, ενώ παράλληλα έδωσε με εξαιρετική επιτυχία και τις εισαγωγικές εξετάσεις για την Αρχιτεκτονική του Πολυτεχνείου. Συγχαίρομε την ίδια, τους γονείς και τους παππούδες της ευχόμενοι άριστες σπουδές και καλή σταδιοδρομία στη συνέχεια.

Η «Μ.Ηχ.»

BIBLIA ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ

Παρασκευάς Γ. Συριανόγλου, Η Δύση της Ανατολής, Ρέθυμνο 2010.

Ζαχαρούλα Καραβά, Τα ελληνικά Κωνσταντινουπολίτικα περιοδικά για παιδιά και νέους (1898 - 1919), έκδοση «ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ.» 2010.

Κορίνα Ανδριώτη - Μπούρα, Τσεσμές. Πολιτισμός και Καθημερινή Ζωή, έκδοση «ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ.» 2010.

Ανδρέας Μπαλτάς, Τα Καράμπουρα της Μικρασιατικής Ερυθραίας. Πρόλ. - Επιμ.: Θοδωρής Κοντάρης. εκδ. «Μπαλτά» 2010.

Ελένη Χ. Αρμάου, Εισ Gül Bahçe Σμύρνης. Απομνη-

μονεύματα Χαράλαμπου Τσιμπογιάννη, Ηράκλειο 2010, εκδόσεις «Δοκιμάκη».

Γεώργιος Δ. Πολυκράτης, Δίφρος Πυρφόρος. Τραγωδία, εκδ. οίκος Σ.Ι. Ζαχαρόπουλος Α.Ε., Αθήνα (2010).

(Συλλογικό), Αλησμόνητες Πατρίδες του Ελληνισμού. Η φωτοδότρα Μικρασία (Ιωνία, Καππαδοκία κ.α.), том. 10, επιμ. Περ. Βακουφάρης, εκδ. Κεσόπουλος (1999).

Δήμητρα Δ. Δελημυχάλη - Γεωργιάδη, Σμυρναϊκά καλούδια στο τραπέζι μας. Παραδοσιακές Συνταγές Σμύρνης Μικρασίας. Μεσογειακή Υγιεινή Διατροφή. Μυτιλήνη 2009.

Λένα Καπνιά - Αραποστάθη, Δίπλα στην ίδια θάλασσα. Νεανικό Μυθιστόρημα, «Κέδρος» (2010).

ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΗ

Διμηνιαία έκδοση της
«ΕΝΩΣΕΩΣ ΣΜΥΡΝΑΙΩΝ»

Γραφεία:

Σκουφά 71Α & Μασσαλίας
106 80 Αθήνα
Τηλ.: 210 3633618 Fax: 210 3634636
E-mail: Ensmyrn@otenet.gr
www.enosismyrneon.gr

ΕΚΔΟΤΗΣ:

Ευάγγελος Τσίρκας

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ:

Νίκος Βικέτος

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ-ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΣΗ:

Κορίνα Σπηλιώτη

ΠΑΡΑΓΩΓΗ:

PRESS LINE

Μάγερ 11 - 104 38 Αθήνα
Τηλ.: 210 5225.479

Ενυπόγραφα κείμενα εκφράζουν απόψεις των συγγραφέων και δεν απηχούν κατ' ανάγκη θέσεις της εφημερίδας ή της Ενώσεως Σμυρναίων.

ΜΑΞΙΜΟΣ ΧΑΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ:

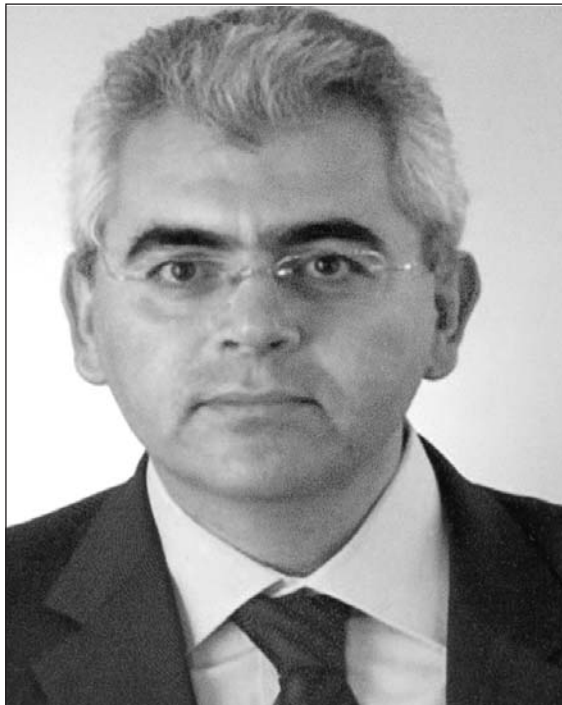
Να γίνει Μουσείο του Ελληνισμού της Ανατολής στα προσφυγικά της λεωφόρου Αλεξάνδρας

Με ερώτηση που κατέθεσε στη Βουλή ο καππαδοκιής καταγωγής βουλευτής Λάρισας κ. Μάξιμος Χαράκοπουλος, γραμματέας Πολιτικού Σχεδιασμού της Νέας Δημοκρατίας ρωτά τον υπουργό Πολιτισμού και Τουρισμού κ. Παύλο Γερούλιάνο εάν προτίθεται να αξιοποιήσει τις προσφυγικές πολυκατοικίες της λεωφόρου Αλεξάνδρας για τη δημιουργία Μουσείου του Ελληνισμού της Ανατολής.

Στην ερώτησή του ο Θεσσαλός πολιτικός αναφέρει τα εξής:

«Η πρόσφατη δικαίωση των αγώνων των μικρασιατικών και προσφυγικών συλλόγων για τη διάσωση των προσφυγικών πολυκατοικιών της λεωφόρου Αλεξάνδρας, συνδέεται με το πάγιο αίτημα των προσφυγικών φορέων για τη δημιουργία ενός Μουσείου του Ελληνισμού της Ανατολής.

Ο χαρακτηρισμός, μάλιστα, των προσφυγικών πολυκατοικιών ως «μνημείων» από το Υπουργείο Πολιτισμού, στο πλαίσιο της α-

Ο καππαδοκιής καταγωγής βουλευτής της ΝΔ Μάξιμος Χαράκοπουλος.

πόφασης για τη διατήρησή τους, αναδεικνύει περαιτέρω τον ιστορικό συμβολισμό αυτών των κτιρίων. [...].

Η δημιουργία Μουσείου του Ελληνισμού της Ανατολής σε αυτόν το συμβολικό χώρο αποτελεί ένα πάγιο αίτημα δεκαετιών πολλών μικρασιατικών και προσφυγικών συλλόγων. Ένα μουσείο που θα προβάλλει το σύνολο

της μακραίωνης ιστορίας και του πολιτισμού των Ελλήνων της καθ' ημάς Ανατολής, από την αρχαιότητα μέχρι τις μέρες μας, θα αναδεικνύει όλους τους τομείς πνευματικής και υλικής δράσης τους, τις σχέσεις τους με τους άλλους λαούς, αλλά και τη Γενοκτονία και τη σύγχρονη Οδύσσεια της εγκατάστασής τους στη νέα πατρίδα».

Το ψήφισμα των Κορινθίων

Με ψήφισμα που εξέδωσαν τα μέλη της Μικρασιατικής Στέγης Κορίνθου που συμμετείχαν στη Γεν. Συνέλευση του σωματίου τους, στις 16-6-2010, στηρίζουν τις προσπάθειες της Ενώσεως Σμυρναίων και των άλλων συναφών φορέων για την ίδρυση του Μουσείου στις «ιστορικές, διατηρητέες προσφυγικές πολυκατοικίες [της λεωφ. Αλεξάνδρας] ως μέσο διάσωσης της μνήμης, συντήρησης και προβολής του Μικρασιατικού πολιτισμού ... Είναι το ελάχιστο από το οφειλόμενο χρέος στην Ιστορία και την Παράδοση της καθ' ημάς Ανατολής, αλλά και το χρέος μας προς τον Μικρασιατικό – Θρακικό κόσμο, αυτόν τον «μικρό και μέγα» που μεταλαμπάδευσε τον πολιτισμό του και συνέβαλε καθοριστικά στην ανάπτυξη της Νεότερης Ελλάδας.

Συγχαίρουμε και συντασσόμαστε με την Ένωση Σμυρναίων, την ΟΠΣΕ και τους άλλους φορείς που διεκδικούν το αυτονόητο, αυτό που έπρεπε το Κράτος να έχει ήδη επιτελέσει πολλά έτη πριν».

Ευχαριστήρια Επιστολή της Ενώσεως Σμυρναίων προς τους υπογράψαντες για τη δημιουργία του Μουσείου

Αθήνα, 29 Ιουλίου 2010

Αγαπητές φίλες / Αγαπητοί φίλοι,

Σας ευχαριστούμε θερμά για την ενεργή συμπαράστασή σας στην υπόθεση της δημιουργίας του Μουσείου του Ελληνισμού της Μ. Ασίας και της Ανατολής στις προσφυγικές πολυκατοικίες της Λεωφόρου Αλεξάνδρας.

Πολλοί ευαισθητοποιημένοι πολίτες, όπως εσείς και φορείς από την Ελλάδα και από όλο τον κόσμο έχουν ήδη προσυπογράψει την πρότασή μας. Η στήριξή σας αυτή μας ενισχύει στον αγώνα που καθημερινά δίνουμε για να πετύχουμε την ίδρυση ενός μεγάλου Μουσείου για τον Ελληνισμό ολόκληρης της Ανατολής που αποτελεί αίτημα του μικρασιατικού κόσμου και όχι μόνο από το 1958.

Επιζητούμε να μας παραχωρηθεί από το κράτος ο χώρος των προσφυγικών πολυκατοικιών της Λεωφόρου Αλεξάνδρας για να δημιουργηθεί στην Αθήνα, την πρωτεύουσα του κράτους, ένα Μουσείο που θα προβάλλει το σύνολο της μακραίωνης ιστορίας και του πολιτισμού, από την αρχαιότητα μέχρι τις μέρες μας, θα αναδεικνύει όλους τους τομείς δράσης, πνευματικής και υλικής, του Ελληνισμού της Ανατολής, τις σχέσεις και αλληλεπιδράσεις με άλλους λαούς, αλλά και τη γενοκτονία και τη σύ-

γχρονη οδύσσεια της εγκατάστασης στη νέα πατρίδα.

Επιδίωξή μας είναι το Μουσείο αυτό να αποτελεί το ζωντανό συνεκτικό κρίκο της Ιστορίας με τα δρώμενα της σύγχρονης κοινωνίας και να δίνει το σύνολο των πληροφοριών για τον Ελληνισμό της Ανατολής με οργανωμένο, εύληπτο και ελκυστικό τρόπο. Συνεχίζουμε την προσπάθεια ενήμερωσης της κοινής γνώμης και των αρμοδίων φορέων για την πρότασή μας και επιχειρούμε να ενισχύσουμε τις θέσεις μας με την εξασφάλιση περισσότερων υπογραφών.

Σας παρακαλούμε να μιλήσετε για τον αγώνα μας σε περισσότερους φίλους και γνωστούς σας και να τους πείσετε να συμπαράταχθούν μαζί σας και μαζί μας, συμμαχητές στο μεγάλο αγώνα για την ίδρυση ενός ενιαίου Μουσείου των Ελλήνων της Μ. Ασίας, του Πόντου, της Κωνσταντινούπολης, της Θράκης και των άλλων πατρίδων των Ελλήνων της Ανατολής.

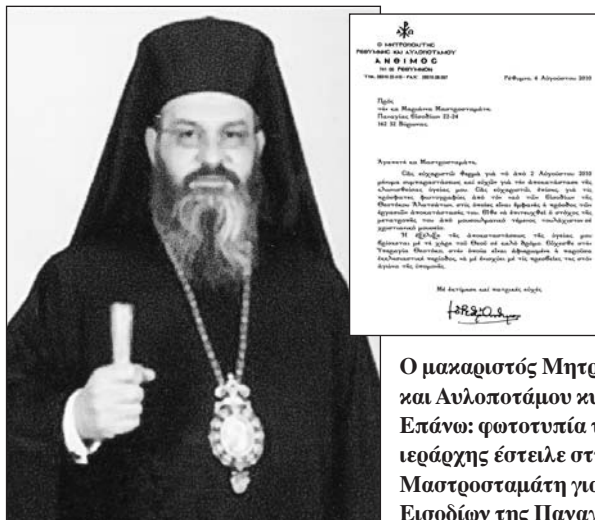
Για ό,τι νεότερες εξελίξεις έχουμε πάνω στο θέμα μας θα σας κρατήσουμε ενήμερους.

Για το Δ.Σ. της Ενώσεως Σμυρναίων
Ο Πρόεδρος
Ευάγγελος Τσίρκας
Ο Γεν. Γραμματέας
Νίκος Βικέτος

«Έφυγε» ο Μητροπολίτης Ρεθύμνης Άνθιμος

Ανήμερα της Παναγίας (15/8), την οποία ιδιαιτέρως τιμούσε, μετέστη προς τον Ουρανό ο μικρασιατικής καταγωγής Μητροπολίτης Ρεθύμνης και Αυλοποτάμου κυρός Άνθιμος, (κατά κόσμον Γεώργιος Συριανός), ενώ νοσηλευόταν με σοβαρά προβλήματα υγείας στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Ηρακλείου.

Το σεπτό σκήνωμα του ιεράρχη μεταφέρθηκε στο Μητροπολιτικό Ναό του Ρεθύμνου το μεσημέρι της Δευτέρας (16/8) και εξετέθη σε λαϊκό προσκύνημα. Η εξόδιος ακολουθία τελέστηκε την Τρίτη, στις 11 π.μ., και παρά την υψηλή θερμοκρασία που επικρατούσε, πολλοί ήταν εκείνοι που έσπευσαν να κατευοδώσουν τον Άνθιμο στο τελευταίο του ταξίδι. Επικήδειους λόγους εκφώνησαν ο εκπρόσωπος του Οικουμενικού Πατριάρχη, Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης κ. Άνθιμος, ο εκπρόσωπος του Πατριάρχη Αλεξανδρείας, Επίσκο-

Ο μακαριστός Μητροπολίτης Ρεθύμνης και Αυλοποτάμου κυρός Άνθιμος. Επάνω: φωτοτυπία της επιστολής που ο ιεράρχης έστειλε στη Μαριάννα Μαστροσταμάτη για την εκκλησία των Εισοδίων της Παναγίας στα Αλάτσατα.

πος Νειλουπόλεως κ. Γεννάδιος, ο Αρχιεπίσκοπος Κρήτης κ. Ειρηναίος, ο Νομάρχης Ρεθύμνης κ. Γιώργος Παπαδάκης και ο Δήμαρχος της πόλης κ. Γιώργος Μαρινάκης.

Η σορός του αιόδιμου Μητροπολίτη Άνθιμου ενταφιάστηκε στον αύλειο χώρο του Ιερού Ναού Αγίου Κωνσταντίνου στο Κοιμητήριο Ρεθύμνου.

Ο μακαριστός Μητροπολίτης Ρεθύμνης Άνθιμος, Αλατσατια-

νός την καταγωγή από την πλευρά της μητέρας του, έφυγε από τον κόσμο μας έχοντας κερδίσει την αγάπη, την αναγνώριση και την ευγνωμοσύνη των Μικρασιατών της Κρήτης για ό,τι έπραξε είτε ως πρεσβύτερος – αρχιμανδριτής είτε ως επίσκοπος για να κρατηθεί ζωντανή η πνευματική κληρονομιά των πατρίδων της «καθ' ημάς Ανατολής».

Ενδεικτικό το ενδιαφέροντας του για την πατρίδα της μητέρας

του είναι το γράμμα που έστειλε στη συνεργάτη μας κ. Μαριάννα Μαστροσταμάτη, λίγες μόνο μέρες πριν φύγει για τον Ουρανό με το οποίο, αφού διαπιστώνει την πρόοδο των εργασιών αποκατάστασης του ναού των Εισοδίων της Θεοτόκου Αλατσάτων, εύχεται να επιτευχθεί ο στόχος της μετατροπής του από μουσουλμανικό τέμενος σε χριστιανικό μουσείο. Στο ίδιο γράμμα εκδηλώνει για άλλη μια φορά την ακλόνητη πίστη του στο Θεό, η οποία τον ενίσχυε στις ώρες της δοκιμασίας του και την αγάπη του για την Παναγία τις προεβείες της οποίας επικαλείται για τον αγώνα της υπομονής.

Η «Μ. Ηχ.» της οποίας ο μεταστάς ιεράρχης υπήρξε πιστός φίλος, δημοσιεύει με συγκίνηση φωτοτυπία της (τελευταίας) επιστολής του και εύχεται Κύριος ο Θεός να αναπαύσει την μακαρία ψυχή «εν σκηναίς δικαίων».

Νίκος Χ. Βικέτος

13ο ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟΥ ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ

Τρεις ταινίες για τις σχέσεις Ελλήνων και Τούρκων

Τρεις αξιόλογες ταινίες, θεμελιωμένες στον ανθρωποκεντρικό και ανθρωπολογικό προσανατολισμό των αναζητήσεων των δημιουργών τους, που ανέδειξαν όλα εκείνα τα στοιχεία που ενώνουν Έλληνες και Τούρκους μέσα από την κοινή τους πορεία, στους τόπους που κατοίκησαν και στους οποίους κληροδότησαν πάμπολλα μνημεία και πολιτιστικά στοιχεία μιας διαφορετικής και συνάμα πολυειδούς κουλτούρας, προβλήθηκαν στα πλαίσια του 13ου Φεστιβάλ Μεσογειακού Ντοκιμαντέρ, που για πέμπτη συνεχή χρονιά διεξήχθη στις εγκαταστάσεις του Τεχνολογικού Πολιτιστικού Πάρκου Λαυρίου από τις 27- 30 Αυγούστου 2010.

Η πρώτη ταινία του Τούρκου

σκηνοθέτη Aziz Imamoglu με τίτλο «Αυτό που άφησε ο παππούς σου είναι ασφαλές εδώ» έχει ως αφόρμηση μια φωτογραφία του Birol Uzmez που απεικόνιζε τη Δημοτική Μπάντα του Izmir – Tire, η οποία δημοσιεύτηκε στο National Geographic. Αρχίζει, έτσι, ένα ταξίδι σε κοινότητες της Τουρκίας και της Ελλάδας, σε μια προσπάθεια να εντοπιστούν τα ίχνη προέλευσης της μπάντας αλλά και των μουσικών οργάνων που έμειναν πίσω μετά από τον ελληνο – τουρκικό πόλεμο της δεκαετίας του 1920.

Η δεύτερη ταινία του σκηνοθέτη Τάκη Παπαγιαννίδη «Λεηλατώντας μια Ματωμένη Χώρα» τοποθετείται χρονικά τριάντα πέντε χρόνια μετά την εισβολή του τουρκικού στρατού

το 1974 στην Κύπρο. Ο Έλληνας συγγραφέας Βασίλης Βασιλικός, που επισκέπτεται το νησί, βρίσκεται αντιμέτωπος με τις τεράστιες καταστροφές της πολιτιστικής κληρονομιάς στο κατεχόμενο τμήμα του νησιού και συναντά Ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους, που, ξεριζωμένοι από τα σπίτια τους, από αντικείμενα και τόπους λατρείας, επιχειρούν από κοινού να αποκαταστήσουν τις καταστροφές, ώστε να καλύψουν το συναισθηματικό κενό και να ζωντανέψουν τις μνήμες της κοινής πατρίδας τους.

Η τρίτη ταινία, του ίδιου σκηνοθέτη, «Γιορτή στη Δραπετσώνα», κάνει μια αναδρομή στην ιστορία της Δραπετσώνας από το 1922 που εγκαταστάθη-

καν οι πρώτοι πρόσφυγες από τη Μικρά Ασία μέχρι τα σύγχρονα προβλήματα της σημερινής μεγαλούπολης. Η ταινία αυτή αποτελεί έναν ύμνο στη φιλεργία και την πρόοδο των προσφύγων, που, παρά τα προβλήματα και τις ρατσιστικές συμπεριφορές που αντιμετώπισαν κατά την άφιξή τους στη νέα πατρίδα, κατάφεραν να δώσουν μια νέα πνοή αλλά και μια πιο ανθρώπινη μορφή στην υποβαθμισμένη και κακόφημη μέχρι τότε περιοχή.

Κοινή συνισταμένη και των τριών ταινιών ο δύσκολος δρόμος που επιλέγουν όχι, δηλαδή, αυτός της καταγγελίας και της απέχθειας, αλλά της δικαιοσύνης και της συγγνώμης.

Τριανταφυλλιά Μήτρου

Το μετάλλιο των Special Olympics στην Ελένη Μπίστικα

Δέκα πέντε χρόνια συνεχούς και αδιάλειπτης προσφοράς στο κίνημα των Special Olympics συμπληρώνει φέτος η σύμβουλος της Ενώσεως Σμυρναίων, δημοσιογράφος κ. Ελένη Μπίστικα - Κατραμοπούλου, που έχει μετατρέψει τη στήλη της στην «Καθημερινή» σε έπαλξη για την επιτυχία των Παγκοσμίων Αγώνων «Αθήνα 2011».

Με τον επίζηλο τίτλο της «Πρέσβειρας Καλής Θελήσεως των Αγώνων «Αθήνα 2011»» στο ενεργητικό της ήταν καιρός να πάρει και την ανώτατη τιμητική διάκριση της οργάνωσης για την αγάπη που αφειδώλευτα δίνει όλα αυτά τα χρόνια στα παιδιά των Special Olympics.

Στις 15 Σεπτεμβρίου 2010 στα Ανάκτορα των Αγίων Μιχαήλ και Γεωργίου της Κέρκυρας, που ως «Πόλις -

Αμφιτρύων» θα φιλοξενήσει 630 παιδιά - αθλητές των Special Olympics, για να γνωρίσουν το νησί των Φαιάκων, λίγο πριν από την έναρξη των αγώνων «Αθήνα 2011», η Ελένη Μπίστικα παρέλαβε από την πρόεδρο της οργανωτικής επιτροπής των αγώνων κ. Γιάννα Δεσποτοπούλου το μετάλλιο των Special Olympics και αποτεινόμενη στο κοινό της Κέρκυρας που παρακολουθούσε την τελετή είπε: «Δίνεις ένα κόκκο αγάπης που γίνεται χιονοστιβάδα. Αυτή είναι η περίπτωσή μου, όταν έδωσα ένα κόκκο αγάπης στα παιδιά των Special Olympics για το χαμόγελό τους, που φωτίζει και τις δικές μας ζωές και για τη δύναμή τους να διεκδικούν τη θέση που δικαιούνται στην κοινωνία μας, αυτός είναι και ο σκοπός του διεθνούς θεσμού των Special Olympics,

Με εύλογη ικανοποίηση η Ελένη Μπίστικα - Κατραμοπούλου δέχεται το μετάλλιο από την πρόεδρο της οργάνωσης των Special Olympics Γιάννα Δεσποτοπούλου. (Φωτογρ. Βλάσης Τσώνος).

τον οποίο ίδρυσε η αδελφή του προέδρου J. F. Kennedy και υπηρετεί ως πρόεδρος ο γιος της dr Tim Shriver».

Προηγήθηκε η υπογραφή του Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ της οργανωτικής επιτροπής των Special Olympics

και του ξενοδοχειακού κόσμου της Κέρκυρας και η απονομή τιμητικών διακρίσεων στους ξενοδόχους από την κ. Δεσποτοπούλου με τη βοήθεια των αθλητών Special Olympics.

Επίτιμος Πρόεδρος των Μικρασιατών Θήβας ο Γιάννης Καψής

Ο Γιάννης Καψής ήταν το τιμώμενο πρόσωπο των εκδηλώσεων «Ιωνικές Ημέρες Παράδοσης και Πολιτισμού 2010» που οργάνωσε η Ένωση Μικρασιατών Θήβας, στις 3 Οκτωβρίου, το βράδυ, με την ευκαιρία της παρουσίασης της α' έκδοσης της Ένωσης, του χειρόγραφου δημοτολογίου με τα ονόματα των 1400 οικογενειών προσφύγων, που εγκαταστάθηκαν στη Θήβα από το 1922 έως το 1928.

Στην κατάμεστη αίθουσα του Συνεδριακού Κέντρου της Θήβας ο παλαίμαχος Μικρασιάτης πολιτικός και δημοσιογράφος ανακηρύχθηκε επίτι-

Ο παλαίμαχος πολιτικός και δημοσιογράφος Γιάννης Καψής στην εκδήλωση της Ένωσης Μικρασιατών Θήβας.

μος πρόεδρος της Ένωσης Μικρασιατών Θήβας, γενέτειρας πόλης της συζύγου του, και συγκινημένος έλαβε την τιμητική πλακέτα που του επέδωσε ο πρόεδρος της Ένωσης κ. Απόστολος Δαγδελένης και στην ομιλία του προς το πολυπληθές ακροατήριο αναφέρθηκε

στη γενοκτονία των Ελλήνων της Μ. Ασίας από τους Τούρκους και επέκρινε ως επικίνδυνες για τη χώρα τις απόψεις νεοφανών ιστορικών που ασχολούνται με τη Μικρασιατική Καταστροφή.

Ακολούθησε ομιλία του Μιχάλη Βαρλά, υπεύθυνου του

Τμήματος Γενεαλογίας του Ιδρύματος Μείζονος Ελληνισμού (ΙΜΕ), που μίλησε με θέμα: «Ο κόσμος που χάσαμε. Οι πρώτες πηγές για τους Μικρασιάτες πρόσφυγες της Θήβας» και η εκδήλωση έκλεισε μελωδικά με τη Χορωδία του Πνευματικού Κέντρου του Δήμου Θηβαίων.

Παρέστησαν ο δήμαρχος Νίκος Σβίγγος, η βουλευτής του ΠΑΣΟΚ Βάσω Τσόνου, ο πρόεδρος της ΟΠΣΕ Θανάσης Λαγοδήμος, εκπρόσωποι των αρχών της πόλης των Θηβών και του νομού Βοιωτίας, μέλη και φίλοι της Ένωσης Μικρασιατών Θήβας.

«Η Μικρασιατική Εκστρατεία 1919-1922. Από το έπος στην τραγωδία»

Μένοντας πιστοί στο χρέος που έχουμε απέναντι στους παππούδες και στους γονείς μας να μην ξεχνάμε και απέναντι στα παιδιά μας να θυμίζουμε και να διδάσκουμε την ιστορία της πατρίδας μας ο Σύλλογος Μικρασιατών «Το Εγγλεζονήσι» παρουσίασε, στην αίθουσα του Πολιτιστικού Κέντρου του Δήμου Ν. Ιωνίας, το δίτομο έργο του ιστορικού και συγγραφέα Σαράντου Ι. Καργάκου «Η Μικρασιατική Εκστρατεία 1919-1922. Από το Έπος στην Τραγωδία».

Στο έργο του συγγραφέα αναφέρθηκε η φιλόλογος κ. Βασιλεία Γιασιράνη-Κυρίτη και η πρόεδρος του Συλλόγου «Το Εγγλεζονήσι» κ. Ουρανία Σταματιάδου-Κουτσογιάννη διάβασε απόσπασμα από την εισαγωγή του Αε τόμου του βιβλίου. Η προσέγγιση του έργου του Σ. Καργάκου έγινε από το φιλόλογο και πρόεδρο της Ενώσεως Κυπρίων Μαγνησίας κ. Αδάμο Μουζουρή, ο οποίος συγκίνησε με τους συσχετισμούς και τις αναφορές στη νεότερη Γενοκτονία των Κυπρίων.

Στην ομιλία του ο κ. Καργάκος αναφέρθηκε στο δράμα και στο θαύμα των ξεριζωμένων της Μ. Ασίας, εξαιρώντας τη συμβολή των Μικρασιατών προσφύγων στην οικονομική και πολιτιστική ανάπτυξη της Ελλάδας. Είπε μεταξύ άλλων: «Το δράμα της Μικρασίας είναι το μεγαλύτερο τραύμα της ελληνικής ιστορίας. Αλλά για τούτη την τραυματική ε-

• Παρουσίαση του νέου βιβλίου του Σ. Καργάκου

Ο ιστορικός – συγγραφέας Σαράντος Ι. Καργάκος στην παρουσίαση του βιβλίου του. Τον πλαισιώνουν (από αριστερά) η φιλόλογος Βασιλεία Γιασιράνη, η πρόεδρος του Συλλόγου «Το Εγγλεζονήσι» Ουρανία Σταματιάδου και ο πρόεδρος της Ενώσεως Κυπρίων Μαγνησίας Αδάμος Μουζουρής.

μπειρία ίσχυσε ο στίχος του Σολωμού: “Το χάσμα π’ άνοιξ’ ο σεισμός σκεπάστηκε με άνθη.....”. Δεν ωραιοποιώ αλλά δεν ανέχομαι τον συγγραφικό κλαυθρητισμό, τη συγγραφική μιζέρια. Διότι πολλοί που γράφουν για τον ξεριζωμό, μένουν μόνον σ’ αυτόν και στα αναπόφευκτα δεινά του και δεν βλέπουν τον νέο ριζωμό, το νέο ανθοβόλημα, τη νέα καρποφορία..... Το προσφυγικό στοιχείο δεν έγινε παθητικό, παρρασιατικό στοιχείο. Έγινε η βασι-

κότερη δύναμη προόδου του Ελληνικού Κράτους. Κυρίως, δεν προλεταριοποιήθηκε με την έννοια του «λούμπεν προλεταριά-

του», δεν αλητοποιήθηκε. Ούτε με τον ερχομό του αυξήθηκε η εγκληματικότητα, απεναντίας αυξήθηκε η παραγωγικότητα, ακόμη και στον τομέα των γεννήσεων».

Χαιρετισμό απηύθυνε ο ιεροκήρυκας της Ι. Μητροπόλεως Δημητριάδος, αρχιμ. π. Επιφάνιος Οικονόμου. Συμμετείχε η χορωδία του Συλλόγου με παραδοσιακά τραγούδια.

Πανηγυρικά και με τη συμμετοχή των οικείων Μητροπολιτών και πολλών χριστιανών εορτάστηκε από την Εκκλησία της Ελλάδος η μνήμη του Αγίου Χρυσοστόμου Σμύρνης και των συν αυτώ αναιρεθέντων κληρικών και λαϊκών. Σε ορισμένες περιπτώσεις, όπως στη Δράμα, στη Νίκαια, στην Πάρο και στο Βόλο, μετά τη Θ. Λειτουργία ακολούθησε λιτάνευση της Ι. Εικόνας του Αγίου με τη τιμητική συνοδεία στρατιωτικού αποσπάσματος και φιλαρμονικής.

ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΑΤΤΙΚΗΣ. Με λαμπρότητα εορτάστηκε στον Καθεδρικό Ιερό Ναό της Αγίας Παρασκευής του ομωνύμου Δήμου της Αττικής, η ιερά πανήγυρις του Αγίου Χρυσοστόμου Σμύρνης και των συν αυτώ αναιρεθέντων κληρικών και λαϊκών κατά τη Μικρασιατική καταστροφή με συμμετοχή τριών μικρασιατικών οργανώσεων: της Ενώσεως Σμυρναίων, του Συλλόγου Μικρασιατών Ανατ. Αττικής και της Ένωσης Μικρασιατών Λαμίας.

Την ημέρα της εορτής, 12 Σεπτεμβρίου, τελέστηκε η ακολουθία του Όρθρου και εν συνεχεία η Αρχιερατική Θ. Λειτουργία ιερουργούντος του σμυρναϊκής καταγωγής Θεοφιλεστ. Επισκόπου Θερμοπυλών κ. Ιωάννου. Μιλώντας στους πιστούς ο Θεοφιλέστατος τόνισε τη σημασία της υψώσεως του Τιμίου Σταυρού και εξήρε το μεγαλείο της θυσίας του Αγίου Χρυσοστόμου Σμύρνης.

ΔΡΑΜΑ. Με επιτυχία εστέφθησαν εφέτος οι λατρευτικές και πολιτιστικές εκδηλώσεις προς τιμήν και μνήμην του

«Μικρασιάτικο» Αντάμωμα στα Χανιά

Με επιτυχία πραγματοποιήθηκε στις 5 Σεπτεμβρίου, το απόγευμα, στον αύλειο χώρο του Δημοτικού Σχολείου Βαμβακόπουλου Δήμου Θερίσου του Νομού Χανίων «Μικρασιατικό Αντάμωμα», μεγάλη πολιτιστική εκδήλωση στην οποία είχαν προσκληθεί και πήραν μέρος η Αδελφότητα Μικρασιατών Ν. Σερρών “Ο Άγιος Πολύκαρπος», ο Σύλλογος Περαμίων Κυζικηνών (Αττικής) και η Αδελφότητα Μικρασιατών Ν. Χανίων «Ο Άγιος Πολύκαρπος».

Κεντρικός ομιλητής ήταν ο δάσκαλος και λογογράφος κ. Σταμάτης Αποστολάκης ο οποίος μίλησε για την Μικρασιατική Καταστροφή και για τα τραγούδια και μοιρολόγια που έφεραν μαζί τους οι Μι-

κρασιάτες. Εν συνεχεία στην σκηνή ανέβηκε η Χορωδία της Αδελφότητας Μικρασιατών Ν. Σερρών «Ο Άγιος Πολύκαρπος» με χοράρχη τον Δημήτριο Αρδανιώτη, η οποία συνοδεύτηκε από το μουσικό σχήμα «ΥΑΚΙΝΘΟΣ» του Βαγγέλη Βαϊγκούση και απέδωσε άψογα μερικά από τα καλύτερα μικρασιάτικα τραγούδια. Τέλος παρουσιάστηκε δρώμενο με τίτλο «ΜΙΚΡΑΣΙΑ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ ΠΑΤΡΙΔΑ» καθώς και παραδοσιακοί χοροί και τραγούδια της καθ’ ημάς Ανατολής από το Σύλλογο Περαμίων Κυζικηνών Νέας Περάμου (Αττικής). Ακολούθησε παραδοσιακό γλέντι μέχρι τις πρώτες πρωινές ώρες και προσφέρθηκαν στους θεατές πεντανόστιμα κρητικά γλυκά και κεράσματα.

Η Μνήμη Αγίου Χρυσοστόμου Σμύρνης

Αγίου ενδόξου εθνο-ιερομάρτυρος Χρυσοστόμου Μητροπολίτου Σμύρνης του από Δράμας, ο οποίος έφυγε από τον τόπο μας πριν από 100 ακριβώς χρόνια, το έτος 1910. Οι εκδηλώσεις έλαβαν χώρα στον νεοανεγειρόμενο Ναό που χτίζεται τα τελευταία χρόνια προς τιμήν του Αγίου στην περιοχή του Δημοτικού Σταδίου, οδός Μουρούζη 45. Το απόγευμα του Σαββάτου 4 Σεπτεμβρίου στις 6:30μ.μ., τελέστηκε Μέγας πανηγυρικός Αρχιερατικός Εσπερινός μετε Αρτοκλασίας, χοροστατούντος του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Δράμας κ. Παύλου, και με την συμμετοχή του Ιερού Κλήρου της Μητροπόλεως Δράμας. Στο τέλος του Μ. Εσπερινού ομίλησε επικαίρως ο πανοσιολογιώτατος Αρχιμανδρίτης π. Επιφάνιος Οικονόμου, ιεροκήρυκας της Ιεράς Μητροπόλεως Δημητριάδος και Αλμυρού, αναφερόμενος στον βίο και κυρίως στο μαρτύριο του Αγίου Χρυσοστόμου, καθώς και στην αγάπη και αφοσίωση στον Χριστό και την πατρίδα.

Μετά το πέρας του Εσπερινού ακολούθησε περίλαμπρη υπαίθρια πολιτιστική εκδήλωση, στον προαύλιο χώρο του ναού. Μετά από τον χαιρετισμό του Προϊσταμένου του Ιερού Ναού αρχιμανδρίτη π. Γεράσιμου Βλατίτη, ο σεβ. Δράμας στην ομιλία του τόνισε το γεγονός ότι ο τόπος εδώ σήμερα είναι ελληνικός λόγω της σπουδαίας δράσεως του Αγίου Χρυσοστόμου στην περιοχή της Δράμας.

Στην εκδήλωση έλαβαν μέρος οι πολιτιστικοί σύλλογοι Βώλακα και Πύργων Δράμας

Αριστερά: Από τις εκδηλώσεις στη Δράμα. Ο ιεροκήρυκας της Ι. Μητροπόλεως Δημητριάδος αρχιμ. π. Επιφάνιος Οικονόμου στο κήρυγμά του για τον Άγιο Χρυσόστομο Σμύρνης.
Δεξιά: Οι πρόεδροι των σωματείων που συμμετείχαν στον εορτασμό της μνήμης των εθνο-ιερομαρτύρων στην Αγία Παρασκευή Αττικής ενώ παρακολουθούν τη Θ. Λειτουργία. Διακρίνονται η Βούλα Παπαγεωργίου του Συλλόγου Μικρασιατών Ανατ. Αττικής, ο Ευάγγελος Τσίρκας της Ενώσεως Σμυρναίων και ο Νίκος Μπισμπίκας του Συλλόγου Μικρασιατών Λαμίας. Δίπλα του, η ανεψιά του μαρτυρικού Χρυσοστόμου Σμύρνης Ευτυχία Δημητρίου – Τσίτερ. Στη δεύτερη σειρά, μόλις διακρινόμενη, η σύμβουλος της Ενώσεως Σμυρναίων Γεωργία Κατσιγιάννη.

με τραγούδια και χορούς για τον Μακεδονικό Αγώνα, από τους τραγουδιστές και τα πολυμελή χορευτικά τους τμήματα. Ακολούθως, ο Βαγγέλης Δασκαλούδης με τον Γρηγόρη και τον Πέτρο Παπαεμμανουήλ και την συνοδεία του Μουσικού σχήματος «Αιολία» απέδωσαν τραγούδια Μακεδονίας και άλλων περιοχών της πατρίδας μας, όπου είχε την ευκαιρία και ο κόσμος να χορέψει και να εκδηλώσει και δι' αυτού του τρόπου την χαρά της πανηγύρεως. Στον κ. Δασκαλούδη απονεμήθηκε τιμητική πλακέτα για την προσφορά του στη Δημοτική Παράδοση.

Το πρωί της Κυριακής 5 Σεπτεμβρίου, στις 7, τελέστηκε ο Όρθρος και η πανηγυρική Αρχιερατική Θεία Λειτουργία, προεξάρχοντας του Σεβασμ. Μητροπολίτου Δράμας κ. Παύλου ο οποίος εξεφώνησε και τον πανηγυρικό λόγο. Στο τέλος της Θείας Λειτουργίας ευλογήθηκε το κόλλυβο του Αγίου και ακολούθησε λιτάνευσις της εικόνας του Αγίου Χρυσοστόμου με την συνοδεία των Κληρικών, των Αρχών,

του Στρατού, της Φιλαρμονικής του Δήμου Δράμας και πλήθους πιστών.

ΝΕΑ ΙΩΝΙΑ ΒΟΛΟΥ. Με τη δέουσα επισημότητα και τη συμμετοχή του Πολιτιστικού Συλλόγου των Μικρασιατών «Το Εγγλεζονήσι» και της Πνευματικής Εστίας Μικρασιατών «Ίωνες» γιορτάστηκε την Κυριακή προ της Υψώσεως του Τιμίου Σταυρού, η μνήμη του Αγίου Χρυσοστόμου Σμύρνης και των συν αυτώ σφραγισθέντων κληρικών και λαϊκών κατά τη Μικρασιατική Καταστροφή του 1922, στον Καθεδρικό Ι. Ναό του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου στη Ν. Ιωνία Μαγνησίας.

Την παραμονή της εορτής στο Ναό της Ευαγγελίστριας εψάλη Μέγας Εσπερινός μετ' αρτοκλασίας. Στο κήρυγμά του ο πρωτοπρεσβύτερος π. Χαρίλαος Παπαγεωργίου αναφέρθηκε κυρίως στα θεολογικά συγγράμματα του Αγίου Χρυσοστόμου Σμύρνης με τα οποία αποδεικνύεται ο διαρκής αγώνας του για την υπεράσπιση της Ορθόδοξης

Εκκλησίας.

Την κυριώνυμη ημέρα τελέστηκε στον ως άνω ιερό ναό πανηγυρική Θ. Λειτουργία προεξάρχοντας του πρωτοσύγκελου της Μητροπόλεως Δημητριάδος π. Δαμασκηνού Κιαμέτη, ο οποίος και μίλησε επικαίρως.

Μετά τη Θ. Λειτουργία στο αναθηματικό μνημείο των μαρτύρων της Μικρασιατικής Καταστροφής, που βρίσκεται έξω από το ναό, εψάλη επιμνημόσυνη δέηση και κατατέθηκε στεφάνι από το δήμαρχο Ν. Ιωνίας κ. Παύλο Μαβίδη. Στεφάνια κατέθεσαν επίσης η πρόεδρος των «Εγγλεζονησιωτών» κ. Ουρανία Σταματιάδου και η πρόεδρος των «Ίωνων» κ. Άννα Αϊβαζόγλου. Ακολούθησε περιφορά των ιερών εικόνων που υπάρχουν στο ναό και έχει αγιογραφήσει ο Ζαχαρίας Καραφέργιας.

Το εσπέρας της Κυριακής μετά τον Εσπερινό εψάλη ο Παρακλητικός Κανόνας εις τον Άγιον Νέον Ιερομάρτυρα Χρυσόστομον Σμύρνης, ποιηθείς υπό του Μοναχού Πορφυρίου Σιμωνοπετρίτου.

ΜΕ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ ΣΜΥΡΝΑΙΩΝ

Διεθνές Συνέδριο για τη Γενοκτονία

Πρώτη μεγάλη προσπάθεια στον ελληνικό χώρο παρουσίασης της Γενοκτονίας, που υπέστησαν αρχικά από τους Οθωμανούς και ακολούθως από τους Τούρκους, οι χριστιανικοί πληθυσμοί της Ανατολής, αποτέλεσε το διεθνές συνέδριο «Τρεις Γενοκτονίες, μια στρατηγική», που οργάνωσαν η Αρμενική Εθνική Επιτροπή Ελλάδας, η Ένωση Σμυρναίων, η Παμποντιακή Ομοσπονδία Ελλάδας, η Πανελλήνια Ένωση Ασσυρίων και ο Πανελλήνιος Σύνδεσμος Ποντίων Εκπαιδευτικών στις 17-18-19 Σεπτεμβρίου στην αίθουσα της Παλαιάς Βουλής.

Αφορμή για διεκδίκηση συλλογικής μνήμης προς τους σφαγιασθέντες Αρμένιους, Έλληνες του Πόντου, της Μ. Ασίας και τους Ασσύριους, υπήρξε η απόφαση της Διεθνούς Ένωσης Ακαδημαϊκών για τη μελέτη των Γενοκτονιών το Δεκέμβριο 2007, στο Σεράγεβο, οπότε α-

ναγνωρίστηκε ως «γενοκτονία» το έγκλημα που υπέστησαν οι τρεις λαοί της Ανατολής. Λίγους μήνες αργότερα, στην Κομοτηνή έγινε η πρώτη απόπειρα ευρείας συζήτησης του θέματος στην Ελλάδα με τη διοργάνωση διεθνούς ημερίδας. Ακολούθησε την άνοιξη του 2010 η ανα-

Ο πρόεδρος της Οργανωτικής Επιτροπής του Συνεδρίου δρ. Αντώνιος Παυλίδης ενώ απευθύνει χαιρετισμό προς τους συνέδρους.

γνώριση των τριών γενοκτονιών από το κοινοβούλιο της Σουηδίας, «μιας χώρας», όπως σημείωσε ο πρόεδρος της Οργα-

νωτικής Επιτροπής του συνεδρίου, Αντώνης Παυλίδης, «που υποστηρίζει με θέρμη την ευρωπαϊκή προοπτική της Τουρκίας, γεγονός που φέρνει σε αδιέξοδο την τελευταία, μην επιτρέποντάς της να μιλήσει για σκοπιμότητες, όπως συνηθίζει».

Το Συνέδριο τίμησαν με την παρουσία τους -για πρώτη φορά- εκπρόσωποι από τα κοινοβουλευτικά κόμματα, ο Νομάρχης Αθηνών και συνδιοργανωτής του συνεδρίου κ. Ι. Σγουρός, ο τέως πρόεδρος της Βουλής κ. Α. Κακλαμάνης, ενώ την πανηγυρική ομιλία έκανε στην πανηγυρική συνεδρίαση έκανε ο τέως πρόεδρος της Κυπριακής Βουλής Βάσος Λυσσαρίδης.

Ο ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΤΣΙΡΚΑΣ για τη Γενοκτονία:

«Να ξεπεράσουμε το σαράκι του διαίρει και βασίλευε»

Στο σύντομο χαιρετισμό του ο πρόεδρος της Ενώσεως Σμυρναίων κ. Ευάγγελος Τσίρκας εξέφρασε την προσδοκία πως από το συνέδριο θα εξαχθούν χρήσιμα συμπεράσματα, όχι ακαδημαϊκού περιεχομένου, όπως συνήθως γίνεται, αλλά πρακτικά, τα οποία θα διοχετευθούν σε αρμοδίους για υλοποίηση. «Η Ένωση Σμυρναίων, συμμετέχει στο συνέδριο, γιατί στην μακρά της πορεία ως μάχιμο εθνικό Σωματείο, έχει αγωνιστεί και αγωνίζεται για την αναγνώριση της Γενοκτονίας των Ελλήνων της Ανατολής καταρχάς από την ελληνική πολιτεία και στη συνέχεια από τη διεθνή κοινότητα».

Ο πρόεδρος της Ενώσεως Σμυρναίων υπογράμμισε τον ενωτικό χαρακτήρα του Συνεδρίου. «Δηλώσαμε συνδιοργανωτές, γιατί διαπιστώσαμε τη βούληση των Ελληνικών Μικρασιατικών Σωματείων, αλλά και των Αρμενίων και Ασσυρίων να συμπορευτούν πάνω στο ζήτημα της Γενοκτονίας

των χριστιανικών πληθυσμών της Μικράς Ασίας και Ανατολής και να παρουσιάσουν το πρόβλημα ενωτικά με κοινή φωνή» και στο σημείο αυτό τόνισε: «Είναι κάτι που το έχει ανάγκη τουλάχιστον ο Μικρασιατικός Ελληνισμός, αν θέλουμε να ξεπεράσουμε το “σαράκι” της φυλής μας, τη διχόνοια, όπου ο καθένας διατηρεί τις θέσεις του, ζεσταίνει την καρτέλα του, χωρίς να αντιλαμβάνεται ότι έτσι ρίχνει λάδι στη φωτιά της πανάρχαιας διασπαστικής πολιτικής του “διαίρει και βασίλευε”».

Αίσθηση προκάλεσε η αναφορά του προέδρου της Ενώσεως Σμυρναίων στη μεγάλη δύναμη του προσφυγικού στοιχείου. «Το προσφυγικό θέμα», είπε, «έχει αρχίσει να αναδεικνύεται κατά τη δεκαετία του 1980, δεδομένου ότι μέχρι τότε οι πρόσφυγες, αναφέρονταν ως μετανάστες, λες και η έννοια του πρόσφυγα, τρόμαζε την πολιτεία και την ελληνική κοινωνία. Χαίρομαι γιατί την τελευ-

ταία περίοδο βλέπουμε ένα ξεπέραςμα των περιεργων αυτών αγκυλώσεων, με χαρακτηριστικό παράδειγμα την προ εβδομάδος τιμήση της μνήμης της Γενοκτονίας των Ελλήνων της Μικράς Ασίας από το Ελληνικό Κοινοβούλιο, με ομιλία του Προέδρου της Βουλής και τήρηση ενός λεπτού σιγής προς τιμή των σφαγιασθέντων και ξεριζωθέντων από τις κοιτίδες τους Ελλήνων. Και δυστυχώς δεν έχουμε και εμείς οι πρόσφυγες αντιληφθεί στο βαθμό που απαιτείται, ότι ο Προσφυγισμός είναι μια μεγάλη έννοια με πληθυσμιακή δύναμη, την οποία κανένας δεν μπορεί να αγνοεί [...]».

Και ο κ. Τσίρκας κατέληξε: «Προσυπογράψω την ωραία πρόταση του προέδρου των Ασσυρίων για επιστροφή των μαρμάρων του Παρθενώνα στην Ελλάδα. Θέλω όμως να κάνω μία επισήμανση και παράλληλα μία έκκληση προς όλους. Η Ελλάδα σήμερα είναι γεμάτη από Μουσεία, αρχαιο-

λογικά, πολεμικά, ιστορικά, εθνολογικά και άλλων δραστηριοτήτων. Και καλά κάνει. Δεν υπάρχει όμως ένα Μουσείο, το οποίο να παρουσιάζει το μεγάλο ζήτημα του Προσφυγικού Ελληνισμού. Ως «Ένωση Σμυρναίων» κάνουμε έκκληση, καλώντας ταυτόχρονα τους επίσημους κρατικούς φορείς να αναλάβουν τις ευθύνες τους για αυτό το ιστορικό κενό, που οδηγεί σε λήθη και εξαφάνιση της εθνικής μας μνήμης. Η Ένωσή μας έχει ξεκινήσει ένα αγώνα για τη δημιουργία του Μουσείου και έχουμε παρουσιάσει συγκεκριμένη πρόταση για αυτό. Η πρότασή μας στοχεύει στη δημιουργία Μουσείου των Ελλήνων της Ανατολής στα προσφυγικά της Λεωφόρου Αλεξάνδρας. Για το σκοπό αυτό έχουμε απευθυνθεί στην Πολιτεία και σε αρμοδίους και ήδη έχουμε συλλέξει κάποιες χιλιάδες υπογραφών Ελλήνων και αλλοδαπών, οι οποίοι μας συμπαρίστανται. Θέλουμε όμως και εσάς μαζί μας».

Η Βουλή τίμησε τα θύματα της Γενοκτονίας

Σε ειδική συνεδρίασή της το Τμήμα Διακοπής Εργασιών της Βουλής (Γ' Σύνοδος), υπό την προεδρία του Προέδρου του Σώματος κ. Φίλιππου Πελτσάνικου, τίμησε τη μνήμη των θυμάτων της Γενοκτονίας των Ελλήνων στη Μ. Ασία και όλοι οι παριστάμενοι βουλευτές, ανταποκρινόμενοι στο κάλεσμα του Προέδρου της Βουλής, κράτησαν όρθιοι ενός λεπτού σιγή.

Μιλώντας προς τα μέλη του Τμήματος ο κ. Πελτσάνικος είπε τα εξής: «Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πριν εισέλθουμε στα θέματα της νομοθετικής εργασίας της ημερησίας διάταξης, θα ήθελα να θυμίσω ότι η σημερινή ημέρα της 14ης Σεπτεμβρίου, καθιερώθηκε με το ν.2645/1998, ως Ημέρα Εθνικής Μνήμης της Γενοκτονίας των Ελλήνων της Μικράς Ασίας από το τουρκικό κράτος.

Η Βουλή των Ελλήνων κατά τη συνεδρίαση της 24ης Σεπτεμβρίου του 1998, έκανε δεκτή ομόφωνα σχετική πρόταση νόμου, αναγνωρίζοντας την ιστορική σημασία της ανάδειξης ενός μείζονος γεγονότος της εθνικής μας ιστορίας.

Η γενοκτονία των Ελλήνων της Μικράς Ασίας ήταν αποτέλεσμα μιας συστηματικής προσπάθειας εξόντωσης του ελληνικού στοιχείου που κορυφώθηκε το 1922. Ο φόρος αίματος που πλήρωσαν οι Μικρασιάτες Έλληνες ήταν βαρύτατος με περίπου πεντακόσιες χιλιάδες νεκρούς.

Η αναγνώριση από τη Βουλή της ημέρας αυτής και μάλιστα ομόφωνα ήταν ένα ιστορικό χρέος που ικανοποίησε άλλωστε και ένα πάγιο αίτημα των μικρασιατικών οργανώσεων. Η αναγνώριση καταδικάζει το αποτρόπαιο φαινόμενο της γενοκτονίας και καλεί όλους να αναλογιστούν τρόπους πρόληψης τέτοιων φαινομένων που κλονίζουν τα θεμέλια του οικοδομήματος ανθρωπιστικών και δημοκρατικών αξιών του σύγχρονου πολιτισμού.

Σήμερα εκφράζουμε την ευχή, αλλά θα έλεγα και την πεποίθηση ότι στη συλλογική μνήμη και συνείδηση των λαών η μισαλλοδοξία και ο εθνικισμός θα παραχωρούν τη θέση τους στη θέληση για δημοκρατία, ειρήνη, συνεννόηση και συνεργασία».

Με αφορμή την «Ημέρα Μνήμης»

Της ΜΑΡΙΑΝΝΑΣ ΦΩΤΙΑΔΟΥ*

Πέρασαν λίγες μόνο μέρες από την 14η Σεπτεμβρίου. Ήταν ημέρα μνήμης. Μερικές μέρες μετά κι αφού τα φώτα έσβησαν, οι χοροί σταμάτησαν κι αφού γλεντήσαμε στις διάφορες εκδηλώσεις προκειμένου να τιμήσουμε την «ημέρα εθνικής μνήμης της γενοκτονίας των Ελλήνων της Μ. Ασίας από το Τουρκικό Κράτος» επιστρέψαμε στην καθημερινή μας λήθη. Στην αιώνια λήθη.

Παρακολουθώντας διάφορες σχετικές εκδηλώσεις με χορούς και – αλλοίμονο – γλέντια προσπάθησα να αναζητήσω σημάδια μνήμης αλλά κυρίως συνειδητοποίησης και γνώσης. Αναρωτιόμουν αν σε τέτοιες ημέρες έχουνε θέση οι χοροί, τα γλέντια και οι δεξιώσεις. Ο όρος

«μνήμη» που αναφέρθηκε παραπάνω, αναφέρεται σε ένα ιστορικό γεγονός, που βάφτηκε με τα χρώματα της βίας, της φτώχειας, του ξεριζωμού και του θανάτου. Πώς μπορούμε να αγνοούμε τα χρώματα αυτά;

Ωστόσο αυτό ίσως είναι το λιγότερο. Είναι σαφές πως τα όσα διαδραματίζονται στις λεγόμενες «ημέρες μνήμης» είναι αποτέλεσμα όλων των υπόλοιπων ημερών του έτους. Με λίγα λόγια είναι αποτέλεσμα της άγνοιας της ιστορίας μας. 364 ημέρες α-μνησίας και 1 ημέρα μνήμης. Ποιος είναι αυτός που δεν έχει διαπιστώσει ουσιαστική έλλειψη διδασκαλίας της ιστορίας; Στις φράσεις «Μικρασιατική καταστροφή» και «Γενοκτονία των Ελλήνων της Μ.

Ασίας», συνοψίζεται ένα τεράστιο δραματικό κεφάλαιο της πρόσφατης ιστορίας μας που όχι μόνο αγνοούμε αλλά δεν εκδηλώνουμε κανένα ενδιαφέρον να μάθουμε. Μας αρκεί που γνωρίζουμε ότι συνέβη και καθυστερούμε τη συνείδησή μας με εκδηλώσεις στις ημέρες «μνήμης». Άλλη μια ευκαιρία για γλέντι λοιπόν.

Στον αντίποδα βέβαια, υπάρχουν ελάχιστες εκδηλώσεις ουσιαστικής μνήμης. Θα ήταν παρήγορο στα επόμενα έτη, οι πολιτιστικοί σύλλογοι που επιθυμούν να καλύψουν τα κενά του επίσημου κράτους, να βοηθήσουν εμάς τους νέους (και όχι μόνο), αναζητώντας τρόπους διδασκαλίας ή έστω ενημέρωσης. Να δώσουμε προβάδισμα σε

ανθρώπους της ακαδημαϊκής κοινότητας και σε όλους τους γνώστες και φορείς της Εθνικής μας Ιστορίας. Οι χαρακτηρισμένες ως ημέρες μνήμης ας γίνουν αφορμή να ξεκινήσουν οι ημέρες γνώσης, οι ημέρες συλλογικής συνείδησης. Το ελληνορθόδοξο εορτολόγιο (και όχι μόνο) δίνει πολλές ευκαιρίες στον κύκλο του χρόνου για ένα μεγάλο αριθμό εορτών, με γλέντια και χορούς. Ας δώσουμε λίγη προσοχή και χώρο στη γνώση. Γιατί χωρίς γνώση δεν υπάρχει μνήμη και χωρίς μνήμη δεν υπάρχει μέλλον.

Πηγή: www.Mikrasiatis.gr

* Η Μαριάννα Φωτιάδου είναι φοιτήτρια του Τμήματος Γλώσσας, Φιλολογίας και Πολιτισμού Παρευξείνιων Χωρών του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης.

Ο ναός του Αγίου Ιωάννη Θεολόγου στη Σμύρνη και το Ευαγγέλιο του Μελέτιου Πετροκόκκινου

Των ΒΑΣΙΛΗ Γ. ΑΓΙΑΝΝΙΔΗ και ΠΕΤΡΟΥ ΣΤ. ΜΕΧΤΙΔΗ

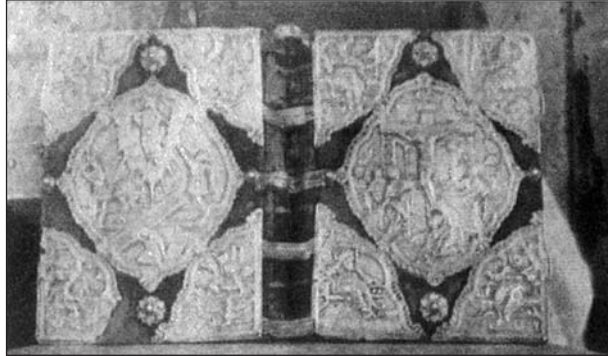
(Συνέχεια από το προηγούμενο)

Ο ναός μετά το 1922

Η γειτονιά του Αγίου Ιωάννη Θεολόγου δεν κήκε κατά την καταστροφική πυρκαγιά του 1922. Σε φωτογραφία του 1925 διακρίνονται το καμπαναριό και το σχολείο και σε μεταγενέστερη φωτογραφία, μετά την κατεδάφιση των καμένων περιοχών, φαίνεται πως ο «Απάνω Μαχαλάς» δεν άλλαξε καθόλου. Την κατάσταση του ναού και την ύπαρξη του τέμπλου, του άμβωνα και του δεσποτικού θρόνου πληροφορείται το 1938 ο εφημέριος στο Ελληνικό Προξενείο της Σμύρνης Ιωάννης Γροπέτης. Επικοινωνεί με τον πρόεδρο της κοινότητας Νέας Σμύρνης και τον υπουργό Διοίκησης Πρωτεύουσας και καταφέρνει να πάρει άδεια από το Βαλή της Σμύρνης για τη μεταφορά των κειμηλίων που συσκευάζονται σε είκοσι οκτώ κιβώτια.

Φτάνουν στην Αθήνα την 18^η Οκτωβρίου 1944, έξι μέρες μετά την Απελευθέρωση²⁷. Φυλάσσονται στο Βυζαντινό Μουσείο έως ότου τοποθετηθούν υπό την επίβλεψη του Αναστασίου Ορλάνδου και με έξοδα του Ηλία Κοκκώνη στην εκκλησία της Αγίας Φωτεινής, στη Νέα Σμύρνη.

Είναι άγνωστο πότε κατεδαφίζεται το άνω μέρος του καμπαναριού και η εκκλησία του Αγίου Ιωάννη²⁸. Η Όλγα Βατίδου αναφέρει στο «Σμύρνη, πρώτο προσκύνημα»²⁹ ότι ο ναός χρησιμοποιείται τη δεκαετία του 1950 ως αποθήκη. Σύμφωνα με το Σολομωνίδη³⁰ το 1960 βρίσκεται ακόμα στο ναό το παραθρόνιο, τα στασιδία, μία εικόνα των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης, μία αγιογραφία του Αγίου Ανθιμου και τα κελιά των ιερέων. Ο Κώστας Τσαγκρίδης³¹ αναφέρει ότι ο ναός σώζεται ως αποθήκη όμως δεν δημοσιεύει

Φωτογραφία του Ευαγγελίου του Μητροπολίτη Εφέσου Μελετίου που τράβηξε ο Φίλιππος Αργέντης. Στο χειρόγραφο σημείωμα του Δήμη Π. Πετροκόκκινου, πίσω από τη φωτογραφία, αναφέρεται πως το Ευαγγέλιο ανήκε στο Λουκά Πετροκόκκينو, πατέρα του. Πρόκειται συνεπώς για οικογενειακό κειμήλιο. (Φωτογραφία από το χιώτικο περιοδικό «Πελινναίο», τχ. 51, Φθινόπωρο 2009, σ. 28).

φωτογραφίες του.

Κατά τη διάρκεια πέντε επισκέψεων του Βασίλη Αγιαννίδη στον «Απάνω Μαχαλά» της Σμύρνης εντοπίζονται και φωτογραφίζονται μόνο η βάση του καμπαναριού με την αναθηματική επιγραφή και τη μεταλλική θύρα³², ένας τοίχος των κελιών με ανοίγματα και θύρες και το γνωστό από απεικονίσεις σε ταχυδρομικά δελτία σχολείο.

Κρίνοντας από την ευτελή κατασκευή του νέου σχολείου, τυπική της δεκαετίας του 1980 στην Τουρκία όπως και στην Ελλάδα, μπορούμε να υποθέσουμε πως η εκκλησία του Αγίου Ιωάννη υπήρξε ένα από τα τελευταία θύματα της κατεδαφιστικής μανίας που μόλις πρόσφατα σταμάτησε το Τουρκικό Υπουργείο Πολιτισμού.

Μελέτιος, Μητροπολίτης Εφέσου, Υπέριτος και Έξαρχος Πάσης Ασίας

Ο Μελέτιος γεννιέται στη Χίο στις αρχές του 18ου αιώνα, είναι υιός του Λουκά Πετροκόκκινου του κλάδου των Αμαρτωλών³³ και γόνος μίας από τις παλαιότερες οικογένειες του νησιού. Από νεαρή ηλικία προορίζεται για ανώτερα εκκλησιαστικά αξιώματα, γεγονός συνηθισμένο στους κύκλους της αρι-

στοκρατίας της εποχής. Όταν εκλέγεται Μητροπολίτης Εφέσου, κατά το δεύτερο μισό του 18ου αιώνα, οι Πετροκόκκينو βρίσκονται ήδη εγκαταστημένοι στη Σμύρνη όπου αναπτύσσουν εμπορικές δραστηριότητες. Το 1778 αναλαμβάνει την αργυροδεσία του βυζαντινού χειρόγραφου, το οποίο προφανώς προσφέρει στην εκκλησία του Αγίου Ιωάννη. Από τότε μένει γνωστό σαν το Ευαγγέλιο του Μητροπολίτη Μελετίου. Τελευταία φορά εμφανίζεται σε Πατριαρχικό έγγραφο το 1780 ως συνοδικός Μητροπολίτης, ενώ το 1781 αναφέρεται πως «έχει κοιμηθεί»³⁴.

Το Ευαγγέλιο παραμένει στο ναό κατά το 19^ο αιώνα. Το 1920, με την κατάληψη της Σμύρνης από τον Ελληνικό Στρατό, ο πατριώτης και ιστοριοδίφης Φίλιππος Αργέντης επισκέπτεται τον «Απάνω Μαχαλά». Φωτογραφίζει, μεταξύ άλλων, το πολύτιμο Ευαγγέλιο και παραδίδει τις εικόνες στους απογόνους της οικογένειας Πετροκόκκινου. Παρακολουθεί την πορεία του κατά την διάρκεια της Μικρασιατικής Καταστροφής και της λεηλασίας που ακολουθεί. Η τιμή πώλησης που ορίζει ο Τούρκος κάτοχος του ανέρχεται στις 3.000 τουρκικές λίρες. Έκτοτε αγνοείται η τύχη του³⁵.

Ευχαριστούμε θερμά τον κύριο Δήμη Στεφάνου- Πετροκόκκينو για το υλικό και τις πληροφορίες που ευγενικά παραχωρεί στο «Πελινναίο», τον κύριο Μύρων Γ. Κούτσια για τις φωτογραφίες από την Αγία Φωτεινή Νέας Σμύρνης και τους κατοίκους του Namazgah που φιλόξενα μας ξενάγησαν στην περιοχή και μας επέτρεψαν να φωτογραφίσουμε τα σπίτια τους.

²⁷ Β. Χατζαπουριάν, *Κειμήλια Σμύρνης. Το τέμπλο, ο δεσποτικός θρόνος και ο άμβων από τον Αγ. Ιωάννη Θεολόγο της Σμύρνης στην Αγ. Φωτεινή της Νέας Σμύρνης*, Αθήνα, 2002. Ο Χ. Σολομωνίδης αναφέρει ότι τα κειμήλια μεταφέρθηκαν το 1950.

²⁸ Προφορική μαρτυρία του μελετητή της περιοχής κυρίου Θεοδωρή Κοντάρτα τον Ιούλιο 2009. Επίσης ο αρχιτέκτων Δρ. Βασίλης Κολώνας αναφέρει στον Π.Μ. πως δεν εντόπισε το ναό (προφορική μαρτυρία την 2α Σεπτεμβρίου 2009)

²⁹ Αθήνα, 1952

³⁰ Χ. Σολομωνίδης, *ο.π.*, σελ. 83.

³¹ Κ. Τσαγκρίδης, *Σμύρνη: από την ουσία στον τόπο*, σελ.139, Αθήνα 2001

³² Το σωζόμενο ύψος του κωδωνοστασίου φτάνει τα 9 μ. με πλάτος στην πρόσοψη 3,72 μ. Οι διαστάσεις της μεταλλικής θύρας είναι 3,15 X 1,65 μ. ενώ το μαρμάρινο περιθώριμα έχει πλάτος 2,62 μ. και ύψος 5μ. έως την άκρη του ανθεμιού στην επίστεψη.

³³ Ρ. Argenti, *ο.π.*, σελ.122.

³⁴ Γ. Ζολώτας, *ο.π.*

³⁵ Ρ. Argenti, *ο.π.*, τ.1, σελ.96.

Το πρώτο προσφυγικό μωρό της Αμυγδαλιάς Κοζάνης

Των ΓΙΑΝΝΗ ΣΤΑΜΑΤΟΓΛΟΥ*

Για το Μικρασιάτη πρόσφυγα έχουν γραφεί πολλά και ενδιαφέροντα κατά καιρούς. Νοικοκύρης στις αξέχαστες Πατρίδες με βιος και σπιτικό αναγκάστηκε να τα παρατήσει όλα σύζυγα και να σπεύσει να διαπεραιωθεί στη Μητέρα Ελλάδα, για να σωθεί και να ενσωματωθεί σ' αυτή. Αντίθετα για τη Μικρασιάτισσα γυναίκα, την κόρη ή τη σύζυγο, τη μάνα ή τη γιαγιά λιγότερα μπορεί κανείς να βρει. Κι όμως και εκείνη μέσα σ' εκείνον το χαμό του 1922 υποχρεώθηκε να εγκαταλείψει με πόνο το νοικοκυριό της και αγωνίστηκε να περιούσει τα παιδιά της, χωρίς ενίοτε να το καταφέρει δοκιμάζοντας ανείπωτη θλίψη, όπως τον περιγράφει ο Γ.Σεφέρης:

“Δυστυχημένες γυναίκες κάποτε με ολόγλυμους κλαίγανε τα χαμένα παιδιά τους...”

Κι ήρθαν απανωτά στη συνέχεια τα τόσα δεινά της προσφυγιάς: η πείνα και η αρρώστια, η ανυπόφορη ζέστα του καλοκαιριού και η επικίνδυνη παγωνιά του χειμώνα, οι τάλαιπωριές και οι κακουχίες, η αγωνία και ο ευτελισμός... Όλα αυτά και άλλα συναφή τα αντιμετώπισαν με φοβερή καρτερία και περισσή αντοχή οι Ανατολίτισσες Ελληνίδες. Τέτοιες συμπατριώτισσες, που έφτασαν και εγκαταστάθηκαν και στο νομό της Κοζάνης μετά τη Μικρασιατική συμφορά ζουν σε βαθιά γεροντάματα ελάχιστα πλέον, καθώς διάβηκαν εννέα δέκατα του αιώνα από τότε. Μια από αυτές στην Αμυγδαλιά και η θεία μου Μαρίτσα, η οποία πλήρης ημερών μάς άφησε πρόσφατα και ταξίδεψε προς τα “Άνω Δώματα”.

Ήταν “το μωρό του Χωριού” του Μπουγιούκ Τεκελέρ, του Μεγάλου Χωριού, όπως ονομαζόταν κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας η Μεγάλη Αμυγδαλιά, η σημερινή Αμυγδαλιά Κοζάνης. Και αυτό γιατί είχε γεννηθεί κατά τη δοκιμασία του βίαιου ξεριζωμού των Μικρασιατών από τις πατρογονικές τους εστίες και την περιπέτεια της μαρτυρικής προσφυγιάς. Πράγματι το στρουμπουλό λεχούδι είχε δει το φως του ήλιου για πρώτη φορά κατά τη δραματική πορεία των γεννητόρων του από την ασιατική κοιτίδα προς την Ευρωπαϊκή Ελλάδα. Και όλοι στον καινούργιο συνοικισμό αγαπούσαν ιδιαίτερα το αρ-

τιγέννητο κοριτσόπουλο και το ντάντευαν με τρυφερότητα, καθώς το έβλεπαν ως το μεταίχμιο ανάμεσα στη Μικρασιατική τους διαβίωση και στην Ελλαδική τους καταφυγή· σηματοδοτούσε γι' αυτούς το τέρας της Ιωνικής εποχής και την αρχή της Μακεδονικής ζωής. Αποτελούσε όντως το αθώο πλασματάκι με τα έξυπνα μάτια και τα ροδαλά μάγουλα το ελπιδοφόρο μήνυμα που όλους τους χωριανούς, παρά τα πολλά υπάρχοντα που είχαν απολέσει και τα άλλα τόσα βάσανα που είχαν υποστεί, τους προέτρεπε να προσβλέπουν με αισιοδοξία προς το μέλλον. Αυτό το ένοιωθαν βαθιά μέσα τους και κάθε λίγο το εξέφραζαν και στιχουργικά:

“Το μωρό στη νια πατρίδα; καλοσημαδιά κι ελπίδα”!

Και οι γονείς του βέβαια καμάρωναν και συγινούνταν, αφού ευδόκησεν ο Μεγαλόδυναμος το δικό τους το βλαστάρι να γίνει το σύμβολο της μελλοντικής τους προκοπής στη φιλόξενη Δυτικο-Μακεδονική λοφοπεδιάδα πάνω από τον Ιντζέ Καρά, όπως λεγόταν τότε ο ποταμός Αλιάκμονας.

Πατέρας της Μαρίτσας ήταν ο Σωκιαλής Νικόλαος Δελής που μαζί με τον πατέρα του Γεώργιο από το Άκιοι κοντά στην ιστορική μεγαλοπολιτεία των Ιώνων Μίλητο και τον αδελφό του Σπίρο έκαναν εμπόριο ζώων, τζαμπασλίκι. Έφερναν από την καρσινή Σάμο, απ' όπου καταγόταν η μητέρα του Μάσιγκα, γελάδια κυρίως και πρόβατα και τα πουλούσαν στην περιφέρειά τους του κάτω Μαιάνδρου. Ο Νίκος ήταν έξυπνος και αγαπούσε τα γράμματα και την ψαλτική. Γι' αυτό μετά το Δημοτικό φοίτησε στο Γυμνάσιο των Σωκίων κοντά στην αρχαία Έφεσο. Αλλά οι ανάγκες τον υποχρέωσαν να διακόψει και να στραφεί πέρα από το έργο του τζελέπι και στη γεωργική. Ασχολήθηκε με τα καπνά, τα περίφημα “μυρωδάτα Σμύρνης” και έγινε ένας δεξιότηχης καπνουλάς. Είχε δυνατό και σκληροαγωγιμένο σώμα, αλλά άσπρα μαλλιά, κάτι που του πρόσθετε χρόνια. Κάποια στιγμή σκέφθηκε να μεταναστεύσει στην Αμερική, αλλά ελλόγευε κίνδυνος να τον επιστρατεύσουν οι Τούρκοι στο φρουρούμενο λιμάνι της Πούντας στην ιωνική πρωτεύουσα. Τότε σοφίστηκε το τέχνασμα του Αχιλλέα. Ντύθηκε γυναικεία ρούχα και ανάμε-

σα σε δυο εξαδέλφες του διολίσθησε από τον τουρκοικό κλοιό. Όμως τον αναγνώρισαν κάποιοι συνομηλικοί του και τον πείραζαν αργότερα, θυμίζοντάς του εκείνο το πέρασμα με την παρακάτω φράση:

“Κι οι τρεις κοπέλες όμορφες, μα η μεσαία πρώτη...”

Στην ξένη δεν τα βρήκε όπως τα περίμενε και σύντομα γύρισε στα πάτρια εδάφη. Τότε κατατάχθηκε στον Ελληνικό Στρατό. Πολέμησε στη μάχη-νίκη του Σαρανταπόρου. Πέρασε από τις Πόρτες και τα Σέρβια και είδε να πνίγεται ο ανθυπολοχαγός Κορδής στα ορμητικά μαυρόνερα του Καρά Σου-Αλιάκμονα. Λίγο βορειότερα συνάντησε τη λαϊκή αγορά της Τετάρτης, το Τσαρτομαπί παζάρι της παραποτάμιας περιφέρειας του τωρινού Δήμου Ελιμείας, που γινόταν στο Μπουγιούκ Τεκελέρ, το Μεγάλο και Κεντρικό Χωριό. Και στις 11 Οκτωβρίου 1912 έφτασε ως την Κοζάνη, που πανηγύριζε τα Ελευθέρια της! Με την επιστροφή του στη βάση του ώριμος πια αποφάσισε να δημιουργήσει οικογένεια.

Ο Νίκος ήταν δουλενταράς αλλά και ταξιδιάρης. Πότε με τα πόδια ή το ζώο κι άλλοτε με την άμαξα ή κυρίως το τρένο ταξίδευε συχνά τις Κυριακές και τις αργίες. Γνώριζε την αγαπημένη του Ιωνία απ' άκρη σ' άκρη: από τον Έρμιο ποταμό ως το Μαϊάνδρο κι απ' τις Ερυθρές, το Λυθρί ίσαμε τη Φιλαδέλφεια, το Αλασεχίρ. Μα πιο πολύ ευχαριστιόταν να επισκέπτεται τη μεγαλούπολη Σμύρνη και το γύρω της λουλουδένια προάστια. Αυτά δεν παρέλειπε να τα τραγουδάει κιόλας με την ωραία του κωμπανιστή φωνή και την καθαρή του προφορά:

“Μπουρνόβα με κρύα νερά,
Μπουτζά με πρασινάδες
κι εσύ καρα-Σεβντίκοι
με τ'όμορφες κυράδες”.

Κυρά όμορφη και γνωμικά βρήκε κι εκείνος στον Μπουτζά, την Παρασκευή Μανεδάκη από αξιόλογη οικογένεια. Οι αδελφές της Βασιλεία, Στάσα (Αναστασία), Νύσα (Διονυσία) και Φωτεινή παντρεύτηκαν στην Αθήνα, μάλιστα η τελευταία μ' έναν ακόλουθο της Βρετανικής Πρεσβείας. Από τους αδελφούς μόνο ο Γιάννης ήρθε στην Ελλάδα μαζί της, ενώ ο Μιμίος κατά το ταξίδι απομακρύνθηκε, χωρίς να βρεθούν τα ί-

χνη του... Ήταν καλή νοικοκυρά, γιατί μικρή είχε εργαστεί ως οικιακή βοηθός σε αργοντόπιτα Γάλλων στη Σμύρνη. Νεαρά ακόμη παντρεύτηκε το Θεόδωρο Πίσσαρη. Απέκτησαν δυο παιδιά: το Γιώργο και τη Γρηγορία. Τον άνδρα της όμως τον άρπαξαν οι κατακτητές για τα τάγματα εργασίας, όπου κατά πληροφορίες αυτοπτών μαρτύρων πέθανε από αστία και κακομεταχείριση. Μετά από τρία χρόνια οι γονείς της κατόρθωσαν να την πείσουν να ξαναπαντρευτεί. Της έκαναν προξενείο με το μεγαλύτερό της Νίκο και οι δυο τους αφού γνωρίστηκαν καλά συνδέθηκαν με τα δεσμά του γάμου. Τα δυο πατροορφανά ανέλαβε να τα έχει η γιαγιά Μερσίνα, η μητέρα της Παρασκευής. Βεβαίως η μάνα τους με το νέο της σύντροφο κάθε τόσο τα επισκεπτόταν με δώρα και τους έκανε συντροφιά και τα φρόντιζε σε όλα...

Όμως τη διευθέτηση αυτή και την ήρεμη ζωή του ανδρογύνου, όπως και των άλλων Μικρασιατών, ήρθε να ταράξει η κατάρρευση του Μικρασιατικού Μετώπου. Ο συνταγματάρχης Νικόλαος Πλαστήρας, οπισθοχωρώντας οργανωμένα με το Σύνταγμα του, παρότρυνε τους Έλληνες να φύγουν γρήγορα προς τη Μητέρα Ελλάδα, πριν αφιχθεί ο νικητής τουρκοικός στρατός στα μέρη τους. Μάλιστα για να αποφύγουν τους αναθαρρημένους τσέτες του Μπεχλιβάν που εξορμούσαν απειλητικά από τα ψηλόμετα του Όντεμης (Οδεμήσιον) και για να μην έχουν περιπέτειες στη Σμύρνη τους υπέδειξε ο Μαύρος Καβαλάρης να πορευθούν προς το λιμάνι του Τσεσμέ, της αρχαίας Κρήνης, για να βγουν ασφαλέστερα στην αντικρινή Χίο. Και ήταν για τους Σωκιανούς ευκολότερο αυτό, αλλά η Παρασκευή δε συμφώνησε: ξύπνησε μέσα της το μητρικό φίλτρο και απαίτησε από τον κύρη της να πάνε αμέσως στον Μπουτζά, για να πάρει η ίδια υπό την προστασία της τα παιδιά της. Αυτό τελικά έγινε, αλλά το δρομολόγιο άλλαξε κατεύθυνση προς το μεγάλο λιμάνι της νύμφης του Ερμαίου. Μερώνονχα περίμεναν εκεί με μεγάλη αγωνία και αφάνταστη τάλαιπωρία, ώσπου τα κατάφεραν να επιβιβαστούν για το νησί της μαστίχας. Μόλις το καράβι έπιασε τα Ελληνικά Ύδατα, κάτι που το βροντοφώναξε ο Καπετάνιος, αγνά ντεψαν πάλι και πάλι τα βουνά και τα παράλια της Χερσονήσου Ερυθραίας. Και άκουσαν με δάκρυα στα μάτια το προαίσθημα ενός παιπτού, που το τραγουδούσε τόσο συγκινητικά:

“Οι Τούρκοι πια τ' αφεντικά
σ' όλη τη Μικρασία
κι οι Έλληνες στην προσφυγιά
και στη δοκιμασία”!

* Ο κ. Γιάννης Σταμάτογλου είναι Φιλολόγος - Ιστορικός και μέλος της Ενώσεως Σμυρναίων.

(Συνεχίζεται)

Προς τα Μέλη και τους Φίλους της Ενώσεως Σμυρναίων

Εάν διαθέτετε ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (e-mail) σας παρακαλούμε θερμά να μας ενημερώσετε στη διεύθυνση

ensmyrn@otenet.gr

Μας βοηθήστε να επικοινωνούμε μαζί σας σε ηλεκτρονική μορφή ταχύτερα και χωρίς τα έξοδα που απαιτεί η συνηθισμένη αλληλογραφία.

Συγκίνηση για τον ήρωα Γεώργιο Διλβόη

Με μια εκδήλωση που διέφερε κατά πολύ από τις συνηθισμένες τελετές με τα επίσημα πρωτόκολλα και τις στενόχωρες ομιλίες, τιμήθηκε στη μικρή πόλη Μπουρές της Άσεν στη Γαλλία ο Ελληνοαμερικανός ήρωας του Αε Παγκοσμίου Πολέμου Γεώργιος Διλβόης, εκεί όπου έχασε τη ζωή του.

Ο Γεώργιος Διλβόης γεννήθηκε το 1896 στο Κάτω Χωριό των Αλατσάτων της Μικράς Ασίας και το 1910 μετανάστευσε στη Βοστώνη των Η.Π.Α. όπου ήδη εργαζόταν ο πατέρας του. Το 1914, όταν οι μετανάστες Αλατσατιανοί της πόλης Σόμερβιλ της Βοστώνης έμαθαν για το διωγμό των συμπατριωτών τους από τα Αλάτσατα, ο Διλβόης με μια ομάδα 50 νεαρών συμπατριωτών του, επικεφαλής της οποίας ήταν ο Αλατσατιανός ιερέας Αμβρόσιος Παρασάκης, έρχονται στην Ελλάδα σκοπεύοντας να αντιμετωπίσουν τους Τούρκους (!). Συνάντησαν γι' αυτό τον Ελευθέριο Βενιζέλο, ο οποίος έμεινε έκπληκτος για το θάρρος τους και φυσικά τους απέτρεψε.

Το 1916 κατατάσσεται στον αμερικανικό στρατό και την ίδια κιόλας χρονιά παίρνει μέρος στις επιτυχημένες επιχειρήσεις εναντίον των επαναστατών στα βόρεια σύνορα του Μεξικού που θα του χαρίσουν τρία μετάλλια.

Λίγο πριν τη λήξη του Ευρωπαϊκού Πολέμου κατατάσσεται εθελοντής και αποστέλλεται στη Γαλλία. Παίρνει μέρος στη μάχη των συμμάχων κατά των Γερμανών,

με τους τελευταίους να προσπαθούν να ανακαταλάβουν περιοχές στον ποταμό Μάρνη (18 Ιουλίου – 4 Αυγούστου 1918). Στις 18 Ιουλίου 1918 βρίσκεται με το λόχο του σε ένα από τα μέτωπα στη ζώνη Τορσύ-Μπελλώ και σε θέση καλυμμένων γερμανικών οπλοπολυβόλων κοντά σε σιδηροδρομικό σταθμό. Η εντολή για την κατάληψή τους εκτελείται από την ομάδα του Διλβόη. Ο ίδιος αν και βαριά τραυματισμένος, με αποκομμένο το ένα του πόδι από τις ριπές των εχθρικών πυροβόλων, σέρνεται αιμόφυρτος ανάμεσα μέχρι το γερμανικό πολυβολεί, σκοτώνει τους Γερμανούς πυροβολητές αλλά εξαντλημένος από την υπεράνθρωπη αυτή προσπάθεια πέφτει και ο ίδιος τελικά νεκρός. Το 1919 ο πατέρας του ήρωα παραλαμβάνει το ανώτατο μετάλλιο τιμής του αμερικανικού στρατού για τον γιο του, που παρέμενε ενταφιασμένος στο συμμαχικό νεκροταφείο του Μπελλώ στη

Γεώργιος Διλβόης

Γαλλία μέχρι τον Ιούλιο του 1922 οπότε ύστερα από αίτηση της οικογένειάς του, η οποία είχε εν τω μεταξύ παλιννοστήσει στα Αλάτσατα, γίνεται η μετακομιδή των ετών του ήρωα στην πατρώα γη με αμερικανικό αντιτορπιλικό που καταπλέει στον Τσεσμέ μεταφέρεται η σορός του Γ. Διλβόη τυλιγμένη με την αστερόεσσα. Της επιφυλάσσεται πάνδημη υποδοχή και τοποθετείται στο ναό της Παναγίας των Εισοδίων.

Μία μέρα πριν το διωγμό των Αλατσατιανών το φέρετρο βρίσκεται σπασμένο, η σημαία σκισμένη και τα οστά διασκορπισμένα. Η επαίσχυντη αυτή πράξη έφθασε στη Σάμο, όπου έχει προλάβει να καταφύγει η οικογένεια του ήρωα, αλλά και στο Κογκρέσο. Η αμερικανική κυβέρνηση με διπλωματικό έγγραφο απαίτησε από την τουρκική να ζητήσει διπλή συγγνώμη τόσο για την προσβολή του ήρωα όσο και για την προσβολή της αμερικανικής σημαίας. Τελικά με ένα καινούριο φέρετρο τον Οκτώβριο του 1923 η σορός του Διλβόη έφτασε στην Αμερική και ένα μήνα, αργότερα, ενταφιάστηκε με τιμές στο εθνικό νεκροταφείο του Άρλιγκτον στην Ουάσιγκτον.

Σήμερα, 92 χρόνια από την ηρωική πράξη του Διλβόη, χάρις στις έρευνες ενός απογόνου της οικογενείας του, του Τζωρτζ-Ρότζερτ Βλήτου που μένει στην Αγγλία, και στην υπόσχεση που είχε δώ-

Αριστερά: Ο Κωνσταντίνος – Ιωάννης Βλήτος, απόγονος του Γ. Διλβόη, με την αναμνηστική χάλκινη πλάκα που αναρτήθηκε για να θυμίζει την αυτοθυσία του Γ. Διλβόη, **Δεξιά:** Μέλη της οικογένειας του Ρίτσαρντ Ροζάκη σκεπάζουν με χώμα από τα Αλάτσατα τη βελανιδιά που φυτεύτηκε στον τόπο, όπου άφησε την τελευταία του πνοή ο ελληνο-αμερικανός ήρωας.

σει στον παππού του, εξάδελφο του ήρωα, είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε την ακριβή θέση της πορείας του 22άχρονου Αλατσατιανού προς την αθνασία.

Η ανταπόκριση που είχε από το Δήμο και τους κατοίκους της τον ενθάρρυνε ακόμη περισσότερο να προχωρήσει στην εκτέλεση της επιθυμίας του παππού του που έλεγε: «Όχι μεγάλοπρεπα μνημεία. Όχι στενάχωρες ομιλίες και επίσημες τελετές. Ένα ελληνικό γλέντι θα ήθελε ο Γιώργος Διλβόης με ένα απλό ανθρώπινο μήνυμα για ειρήνη. Ο παππούς, περιγράφοντας το νεαρό Γιώργο, έλεγε ότι ήταν ένα παιδί “χαρά Θεού”. Μια πληθωρική και έντονη παρουσία ήταν, που ακόμη και στα δύσκολα έριχνε τραγουδώντας ένα χορό για να αλλάξει την κακή διάθεση της παρέας.

Στις 17 Ιουλίου 2010, παραμονή του θανάτου του Διλβόη, εκτελέστηκε η επιθυμία του παππού του Τζώρτζ-Ρότζερ Βλήτου. Στο σημείο, όπου άφησε την τελευταία του πνοή, φυτεύτηκε μια βελανιδιά και τοποθετήθηκε ένα απέριττο προστατευτικό κιγκλίδωμα πάνω στο οποίο αναρτήθηκε μια μικρή χάλκινη με χαραγμένη την παρακάτω επιγραφή:

PFC Γεώργιος Διλβόης, ο πρώτος ελληνοαμερικανός στρατιώτης που τιμήθηκε με το ανώτατο μετάλλιο της τιμής, χάνοντας με αυταπάρηση τη ζωή του, εδώ σε αυτό το σημείο, στις 18 Ιουλίου 1918. Ελάτε, καθίστε δίπλα σε αυτήν τη βελανιδιά που ήρθε από την πατρίδα του

και απολαύστε την ηρεμία που βρίσκουμε κι εμείς σήμερα εδώ. Παρακαλούμε, αφιερώστε μια σκέψη για τους συντρόφους αλλά και τους εχθρούς του που επίσης έπεσαν εδώ. Πολλές ευχαριστίες στους κατοίκους της Μπουρές για τη δυνατότητα της πραγματοποίησης αυτής της μνήμης.

Κατά τη διάρκεια του φυτέματος της βελανιδιάς, χτυπούσαν πένθιμα οι καμπάνες της εκκλησίας της μικρής πόλης. Τα μέλη της οικογένειας του Τζώρτζ-Ρότζερ από την Αγγλία και της οικογένειας του Ρίτσαρντ Ροζάκη από τη Βοστώνη έριχναν λίγο χώμα από τα Αλάτσατα που οι Αλατσατιανοί της Αθήνας είχαμε στείλει εκεί για αυτόν τον σκοπό. Για τον ήρωα μίλησαν ο Τζώρτζ-Ρότζερ Βλήτος και ο δήμαρχος της πόλης που ανακοίνωσε την καθιέρωση της 18ης Ιουλίου ως επίσημης τοπικής ημέρας μνήμης της ηρωικής πράξης του Διλβόη. Στο τέλος ακούστηκε ελληνική μουσική και όλοι μαζί κάνοντας ένα μεγάλο κύκλο γύρω από τη μικρή βελανιδιά, χόρεψαν. Ακολούθησε γεύμα με αρνί στη σούβλα, ελληνική σαλάτα και γαλλική σπιτική σαμπάνια! Ο Τζώρτζ-Ρότζερ με τον οποίο επικοινωνήσα μου είπε επί λέξει: «Καλένας δεν είχε τη διάθεση να πει ο Θεός να τον συγχωρήσει. Όλοι σηκώναμε τα ποτήρια προς τον ουρανό και λέγαμε «γεια σου αθάνατε Γιώργο».

**Μαριάννα
Μαστροσταμάτη**

ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΑ ΠΕΝΘΗ

Αντώνιος Δανόπουλος

Την 17ην Ιουλίου 2010 έληξε το θαύμα της ζωής για τον Αντώνιο Δανόπουλο, Ομότιμο Καθηγητή της Εμπορευματολογίας στην Ανωτάτη Σχολή Οικονομικών και Εμπορικών Επιστημών (ΑΣΟΕΕ) (Οικονομικών Πανεπιστημίων Αθηνών).

Ο Αντώνιος Δανόπουλος γεννήθηκε στα Βουρλά της Σμύρνης το 1917 και νήπιον όντας γνώρισε τα δεινά της Μικρασιατικής Καταστροφής. Μέσα από τις αντίξοες συνθήκες που εβίωσε ο προσφυγικός κόσμος κατά τον Μεσοπόλεμο, εσπούδασε Χημεία στην Φυσικομαθηματική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών και απεφοίτησε το 1939. Υπηρέτησε ως έφεδρος ανθυπολοχαγός στον ελληνο-ιταλικό και ελληνοαλβανικό πόλεμο 1940-41. Κατά την διάρκεια της Κατοχής (1943) προσλαμβάνεται ως παρασκευαστής στην τακτική έδρα της Χημείας-Εμπορευματολογίας της ΑΣΟΕΕ. Ανεκηρύχθη δίδακτωρ της Χημείας του Πανεπιστημίου Αθηνών το 1954. Εκτοτε θα εκκινήσει η λαμπρά πορεία και σταδιοδρομία του στην Σχολή, γενόμενος διαδοχικά επιμελητής, υφηγητής και τέλος Τακτικός Καθηγητής της Εδρας της Εμπορευματολογίας την 25ην Ιουνίου 1966.

Ο Δανόπουλος συνέδεσε το όνομά του με μία από τις πλέον ιστορικές και αρχαιότερες έδρες της ΑΣΟΕΕ. Πράγματι, από της ιδρύσεως της ΑΣΟΕΕ το 1920, θεσπίζεται με τον ιδρυτικό της νόμο (Ν. 2191/1920), η τακτική έδρα της Χημείας – Εμπορευματολογίας, στην οποία εθήτευσαν και εδίδαξαν κορυφαίες επιστημονικές προσωπικότητες από τον χώρο της Χημείας, όπως κατά σειράν ο Γ. Σοφιανόπουλος (1924-1930), ο Ιούλιος Δαλιέτος (1929-1940 ως Χημείας και 1940-1950 ως Εμπορευματολογίας), ο Εμμανουήλ Εμμανουήλ (1930-1940), Καθηγητής της Φαρμακευτικής Χημείας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών (1921-1950, ιδρυτικόν μέλος της Ακαδημίας (1926-1972) και αργότερα Πρόεδρος της (1952), ο Κων/νος Ασκητόπουλος (1940-1961), Καθηγητής στο ΕΜΠ, και ο Ιωάννης Μηλιώτης (1953-1965). Ο Δανόπουλος υπήρξε ο ίδιος συνεχιστής αυτής της παραδόσεως.

ΔΩΡΕΕΣ

Εις μνήμην του πατέρα τους **ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ ΕΥΓ. ΚΑΛΑΦΑΤΗ**, τα παιδιά του Ευγένιος Καλαφάτης και Ρένα Καλαφάτη – Μεταξά κατέθεσαν το ποσό των 500 ευρώ υπέρ των σκοπών της Ενώσεως Σμυρναίων.

Εις μνήμην **ΑΡΓΥΡΩΣ ΒΙΚΕΤΟΥ**, το Διοικητικό Συμβούλιο της Ιωνικής Εστίας Θεσσαλονίκης κατέθεσε το ποσό των 100 ευρώ υπέρ των σκοπών της Ενώσεως Σμυρναίων.

Εις μνήμην του Σμυρναίου **ΔΗΜΗΤΡΗ**

Αντώνιος Δανόπουλος

Διετέλεσε δύο φορές Πρύτανης της ΑΣΟΕΕ, την πρώτη φορά κατά το ακαδ. έτος 1968-69, διαδεχόμενος την 15ην Οκτωβρίου 1969 τον παρατηθέντα Καθηγητή Στρατή Ανδρεάδη (1905-1989) και την δεύτερη φορά το ακαδ. έτος 1976-77. Απεχώρησε από την ενεργό υπηρεσία λόγω ορίου ηλικίας το 1985 ως Ομότιμος Καθηγητής. Είναι ενδεικτικό και πρέπει να προβληθεί ότι ο Α. Δανόπουλος είναι ο μόνος έως σήμερα Καθηγητής του Οικονομικού Πανεπιστημίου που από της ιδρύσεώς του διέτρεξε όλην την ακαδημαϊκή ιεραρχία.

Έζησε ο αοίδιμος Καθηγητής στα όρια του χορηγημένου σε αυτόν χρόνου, από το 1917 έως το 2010, και άσκησε την ελευθερία του επί τόσον μόνον χρόνο. Πέραν από τα όρια του βιωμένου αυτού χρόνου υπάρχει απλώς- και ομιλώ για ύπαρξη επίγεια- στην μνήμη των φίλων του και των γνωρίμων του, αλλά και με την παρουσία του έργου του, θησαυρισμένου στα βιβλία του- αγαθά διανθρώπινης αξίας και λειτουργίας, υπαρκτά σε χρόνο εκτεταμένο πολύ πέραν από τον χρόνο της ζωής των συγγραφέων της.

Άνθρωπος μελιχλιος και του μέτρου, χωρίς ακρότητες και φίλος των σπουδαστών, ετίμησε την μικρασιατική καταγωγή του.

Στους οικείους του, στην συνοδοιπόρο της ζωής του, στην θυγατέρα και στον επίσης χημικό υιό του, ευχόμεθα τα θεράμας συλληπητήρια.

Αιωνία Σου η μνήμη πολύκλαυστε δάσκαλε!

Χρήστος Π. Μπαλόγλου

ΓΛΗΝΟΥ, πρώτου προέδρου του Ιδρύματος «Σώμα Ελλήνων Προσκόπων» και με αφορμή την επέτειο της εκατονταετίας (1910 – 2010) του ελληνικού προσκοπισμού ο κ. Νίκος Κουρκοιούρης κατέθεσε το ποσό των 100 ευρώ υπέρ των σκοπών της Ενώσεως Σμυρναίων.

Εις μνήμην της μητέρας της **ΛΟΥΛΑΣ ΤΟΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ**, το γένος Σπαρτοπούλου από τη Σμύρνη, η κ. Μαρία Μπρούσκαρη κατέθεσε το ποσό των 200 ευρώ υπέρ των σκοπών της Ενώσεως Σμυρναίων.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΑ

ΒΟΥΛΑΣ ΑΡΑΜΠΑΤΖΟΓΛΟΥ-ΤΟΥΖΟΠΟΥΛΟΥ

«Ανατολή εξ Ανατολών»

Η δυνατότητα να παρακολουθούμε την ιστορία ενός ανθρώπου μέσα από συγγραφικό φακό ασκεί μία ιδιαίτερη γοητεία. Αν αυτή τη δυνατότητα την επεκτείνουμε σε μια γειτονιά, π.χ. στην «Αυλή των θαυμάτων», η

γοητεία μεγαλύτερη.

Αν μάλιστα αυξήσουμε το εύρος του φακού και στο οπτικό μας πεδίο περιληφθεί μια

ολόκληρη πόλη, η γοητεία γίνεται μαγεία.

Σε τέτοια μαγευτική κατάσταση μας οδηγεί το τελευταίο βιβλίο της Βούλας Αραμπατζόγλου-Τουζοπούλου «ΑΝΑΤΟΛΗ ΕΞ ΑΝΑΤΟΛΩΝ», καθώς απλώνει μπροστά στα μάτια μας τη ζωή σε μια πόλη, που κτίστηκε από το μηδέν ειδικά για να δεχθεί ξεριζωμένους.

Στα 15 ανεξάρτητα αλλά πολύ σχετικά μεταξύ τους κείμενα η συγγραφέας θυμάται, αναπολεί, περιγράφει, εξιστορεί ή μεταφέρει περιγραφές και αναφορές άλλων, ενώ συχνά φιλοσοφεί ή σαρκάζει τις δυσκολίες και την ανέχεια των παλαιότερων εποχών προκειμένου να τις εξορκίζει.

Οι πρωταγωνιστές ή ήρωες είναι πραγματικοί «ήρωες» με όλες τις σημασίες της λέξης. Άνθρωποι ως επί το πλείστον απλοί, καθημερινοί που οι συγκυρίες τους έριξαν στα βαθιά νερά. Άλλοι μόνο επιβίωσαν, άλλοι πέτυχαν και άλλοι μεγαλούργησαν. Όλοι όμως κολύπησαν και αντιμετώπισαν τις θύελλες με σθένος και κυρίως με αξιοπρέπεια.

Λέει η ίδια στη εισαγωγή του βιβλίου: «Ο τίτλος του βιβλίου «ΑΝΑΤΟΛΗ ΕΞ ΑΝΑΤΟ-

ΛΩΝ» σημαίνει το καινούργιο ξεκίνημα άρα την ανατολή ενός λαού που ήρθε από την Ανατολή δηλαδή την Μικρά Ασία.

Το γεγονός ότι γεννήθηκα και μεγάλωσα σε μία προσφυγούπολη, φτιαγμένη ειδικά για να δεχτεί τους ξεριζωμένους Μικρασιάτες, μου έδωσε το πλεονέκτημα να γνωρίσω εκ των έσω το πνεύμα, την φιλοσοφία και την νοοτροπία ενός λαού που μηδένισε το καντράν και πήρε φόρα για να ανέβει την ανηφόρα. Στην ιδιοσυγκρασία του υπήρχε το ταλαίπωρο γέρικο αλλά γερό σκαρί και η δύναμη της θέλησης και το πείσμα για την καινούργια αρχή.

Με αυτή την ιδιοσυγκρασία ταυτίστηκαν και όσοι από την υπόλοιπη Ελλάδα ήρθαν να προστεθούν με τον ίδιο στόχο της επιβίωσης.

Σαν παρατηρητής από την δική μου περιορισμένη σε εύρος και διάρκεια σκοπιά αλλά και λίγο συμμετοχη, προσπαθώ να αποδώσω κάποιες καταγραφές του παρελθόντος.

Και το καταφέρνει. Μέσα από τους χαρακτήρες που ουσιαστικά αναλύει, δίνει την ψυχο-

σύνθεση των προηγούμενων γενεών. Η περιγραφή της αρχιτεκτονικής και εσωτερικής διάρθρωσης των προσφυγικών σπιτιών στις σελίδες του βιβλίου έχει πληρότητα και σοβαρότητα μελέτης. Οι σκέψεις και τα συμπεράσματα που διατυπώνει υπό μορφή φιλοσοφικών αποφθεγμάτων σχολιάζοντας κάποια γεγονότα ή καταστάσεις δίνουν ερεθίσματα προβληματισμού. Τέλος το λεπτό χιούμορ και η σατιρική διάθεση σε πολλά σημεία του βιβλίου προδιαθέτουν ευχάριστα τον αναγνώστη και γλυκαίνουν τη θλίψη που αναπόφευκτα προκαλεί η αναπόληση του παρελθόντος. Αποκορύφωση ευθυμίας προσφέρει το τελευταίο δοκίμιο όπου η συγγραφέας απαριθμεί ξεκαρδιστικές φράσεις κάποιων Μικρασιατών προσφύγων που έμειναν στις μνήμες σαν ανέκδοτα, όπως π.χ. η ερώτηση που απευθύνει η Μικρασιάτισσα προς τον πλανόδιο μανάβη:

- «Ογλάν μανάβιος. Ομπρός ανγγούρι πόσο έχει;»

Πολύ ωραίοι και οι σχετικοί με το περιεχόμενο του βιβλίου ζωγραφικοί πίνακες της συγ-

γραφέως με τους οποίους κοσμείται το εξώφυλλο και οι εσωτερικές σελίδες του, καθώς και οι παλιές φωτογραφίες, που συνοδεύουν και συμπληρώνουν τα κείμενα.

Με το νέο της βιβλίο η συγγραφέας δείχνει να κατέχει τον τρόπο να συναρπάζει αγγίζοντας συναισθηματικά τον αναγνώστη ενώ παράλληλα συμβάλλει στην καταγραφή λαογραφικών αλλά και κάποιων ιστορικών στοιχείων του τόπου της. Σίγουρα στο μέλλον ιστορικοί θα ανατρεξούν στις σελίδες του προκειμένου να αντλήσουν στοιχεία. Ο αναγνωρισμένος λόγιος και καταξιωμένος συγγραφέας, καθηγητής κ. Σαράντος Καργάκος σχολιάζοντας το εν λόγω βιβλίο γράφει: «Για μένα είναι ευτυχία να διαβάσω τις σελίδες αυτού του ωραίου βιβλίου, που έχει όλη της αρχοντιά της Μ. Ασίας. Τι κρίμα! Όταν έφτασε στα χέρια μου είχε τυπωθεί το βιβλίο μου «Μικρασιατική Εκστρατεία: Από το έπος στην Τραγωδία». Αλλιώς θα το αξιοποιούσα. Πάντως θα το συμπεριλάβω στην βιβλιογραφία μου».

Παρότι η ουσία και το περιεχόμενο του βιβλίου «Ανατολή εξ Ανατολών» διαφέρει από το προηγούμενο βιβλίο της συγγραφέως «Περιπλανώμενοι στο Δάσος με τα Κολωνάκια», όπου με μαχητική διάθεση και αιχμηρό λόγο σατίριζε σύγχρονες καταστάσεις και πρόσωπα, εν τούτοις το πνεύμα, η οξύτητα, η διακριτική ειρωνεία και η αίσθηση της γάργαρης ροής στην διαδοχική παράθεση γεγονότων και σκέψεων συμπίπτουν και στα δύο βιβλία.

Σημείωση: Το βιβλίο διατίθεται δωρεάν. Όποιος ενδιαφέρεται να το αποκτήσει μπορεί να τηλεφωνήσει στον αριθμό 210 2771878.

Πού θα βρείτε τα βιβλία «Ελληνικός Προσκοπισμός»

Πληροφορούμε τους αναγνώστες μας, που ρωτούν πώς θα αποκτήσουν τα βιβλία του κ. Νίκου Κουρκουρή «Ελληνικός Προσκοπισμός 1910 – 1935», 1. Ελ. Βενιζέλος, 2. Αθ. Λευκαδίτης, 3. Κ. Μελάς, 4. Μ. Νεγρεπόντης – Δημ. Γλυνός, που εκδόθηκαν από το Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού, ότι όλα τα παραπάνω βιβλία πωλούνται:

Στο κατάστημα «Εκδρομεύς». Προσκοπικά είδη. Μαυροκορδάτου 4, έναντι εκκλησίας Ζωοδ. Πηγής – Ακαδημίας, ☎ 210 3815951

Στο πωλητήριο του Ιδρύματος Μείζονος Ελληνισμού «Ελληνικός Κόσμος», Πειραιώς 254, Ταύρος, ☎ 212 2542010

Και στα κεντρικά βιβλιοπωλεία της Αθήνας: «Πολιτεία», Ασκληπιού 1 – 3 και Ακαδημίας, «Ιανός», Σταδίου 24 και «Εστίας», Σόλωνος 60.

ΒΑΣΙΛΗ ΤΖΑΝΑΚΑΡΗ

Δακρυσμένη Μικρασία

1919 - 1922

Τα χρόνια που
συντάραξαν την Ελλάδα
Εκδ. Μεταίχμιο, 2007

και την παρεμβολή δημοσιευμάτων του αθηναϊκού τύπου που δίνουν ζωντανή την εικόνα της πρωτεύουσας όταν αυτή υποδέχθηκε τον επανακάμψαντα από την εξορία μοιραίο βασιλέα Κωνσταντίνο. Άλλος ήταν ο κόσμος που αγωνιούσε για τη μοίρα του στις ακτές της Ιωνίας και άλλος ο κόσμος που εξακολουθούσε να θεατρίζεται και να γλεντά στην κυρίως Ελλάδα.

Η αντικειμενικότητα του συγγραφέα επιβεβαιώνεται από την παράθεση των κακουρημάτων και των δηώσεων, στις οποίες προέβησαν μεμονωμένα τμήματα του υποχωρούντος ελληνικού

στρατού, τις οποίες θα πρέπει με εντιμότητα να τις αναφέρουμε και να τις παραδεχτούμε, οι οποίες όμως με κανένα τρόπο δεν συγκρίνονται με τις αγριότητες, τους εμπρησμούς και τις σφαγές στις οποίες επεδόθησαν όχι μόνον οι τσέτες αλλά και ο τακτικός στρατός του Κεμάλ. Σε πολλά σημεία το κείμενο του Τζανακάρη έχει γνήσια λογοτεχνική αξία (όπως στις σελίδες 395 - 400) και σπάνια περιγραφική δύναμη χρωματισμένη με λυρικό και ελεγειακό τόνο, όπως στην πυρκαγιά της Σμύρνης. Σωστοί επίσης, σε γενικές γραμμές, είναι και οι χαρακτηρισμοί των πρωταγωνιστών της χαλεπής για τον Ελληνισμό ιστορικής εκείνης περιόδου (Βενιζέλου, Μεταξά, Γούναρη, Κωνσταντίνου, κ.α.) που ποικίλλονται με άγνωστες

στους πολλούς λεπτομέρειες της δράσης και της συμπεριφοράς τους, όπως είναι η μοναδική συνέντευξη που παραχώρησε ο Αριστ. Στεργιάδης.

Είναι κρίμα που το πολύ ενδιαφέρον αυτό βιβλίο δεν συνοδεύεται από επαρκή βιβλιογραφική στήριξη και συγκεκριμένη αναφορά στις πηγές που επικαλείται ο συγγραφέας. Η έλλειψη αυτή υπάρχει και στο βιβλιογραφικό πίνακα του τέλους του βιβλίου, που σε ένα τόσο ενδιαφέρον βιβλίο θα έπρεπε να ήταν πλουσιότερος. Ο μέσος αναγνώστης τελειώνει την ανάγνωση γοητευμένος. Ο μελετητής όμως της περιόδου αυτής θα ήθελε περισσότερες και οπωσδήποτε συγκεκριμένες βιβλιογραφικές παραπομπές.

Τάκης Σαλκιτζόγλου

Βιβλίο που γοητεύει. Ο συγγραφέας καταφέρει να εξιστορεί τα περιστατικά της Μικρασιατικής εκστρατείας και της Καταστροφής με την τεχνική του μυθιστορηματος χωρίς μυθοπλασίες, αναλύοντας όμως τα πραγματικά και εξακριβωμένα ιστορικά γεγονότα. Παρουσιάζει τις δυο όψεις του Διχασμού και εναλλάσσει επιτυχώς την αντικειμενική εξιστόρηση με τις υποκειμενικές του απόψεις και περιγραφές.

Παρά τις 736 σελίδες του πλούσιου σε πληροφορίες και γνώμες βιβλίου ο αναγνώστης θέλγεται από την αντιιστικτική αντιπαράθεση των εξακριβωμένων ιστορικών γεγονότων της Μικρασίας και της περιγραφής της αθηναϊκής πολιτικής και κοινωνικής ζωής. Ενώ στα αιχμηρά οροπέδια της Ανατολίας ο ανθός της ελληνικής νεολαίας αγωνιζόταν για την ολοκλήρωση των εθνικών πόθων, στην Αθήνα συνεχιζόταν η μακάρια κοσμική ζωή. Η αντίθεση αυτή ερμηνεύει άριστα και τον μοιραίο εθνικό διχασμό. Ερμηνεύει επίσης και την μετέπειτα στάση της ελλαδικής κοινωνίας απέναντι στους πρόσφυγες. Όλα αυτά τα επιτυγχάνει ο συγγραφέας με την παράλληλη περιγραφή των μαχών του μικρασιατικού μετώπου, των διπλωματικών παρασκηνίων, της πολιτικής και κοινοβουλευτικής κίνησης αλλά

Εκδόθηκε και κυκλοφορεί το ημερολόγιο 2011 της Ένωσης Μικρασιατών Λαμίας

Εκδόθηκε και κυκλοφορεί για τέταρτο κατά σειρά έτος το ετήσιο ημερολόγιο τοίχου για το 2011 της Ένωσης Μικρασιατών Λαμίας «Ο Άγιος Χρυσόστομος Σμύρνης». και όπως συνέβη και τα προηγούμενα χρόνια έτσι και φέτος το ημερολόγιο αντλεί το θέμα του από την ανεξάντλητη δεξαμενή του Μικρασιατικού Πολιτισμού. Οι σελίδες του ημερολογίου θα αποτελέσουν για τους αναγνώστες ευκαιρία για να γνωρίσουν «Το Μικρασιάτικο γλέντι», γλέντι που συνδυαζόταν πάντα με μουσική, τραγούδι και χορό, αλλά κυρίως με εκλεκτούς μεζέδες.

«Οι Μικρασιάτες γλεντούσαν και χαιρόνταν την κάθε στιγμή της ζωής τους», μας υπενθυμίζει στο εισαγωγικό του σημείωμα το Δ.Σ. της Ένωσης Μικρασιατών Λαμίας και συμπληρώνει «Δεν χρειάζονταν κάποια αιτία, αφού γι' αυτούς το τραγούδι και ο χορός αποτελούσαν τρόπο ζωής. Μέσα από τις σελίδες του ημερολογίου, ζωντανεύουν όλα όσα έκαναν τους προγόνους μας να χαιρόνται την καθημερινότητά τους. Μια ευκαιρία όχι μόνο για να ανακαλέσουμε τη μνήμη μας, αλλά και να νιώσουμε κάτι από τη ψυχή τους, το ταμπεραμέντο και

την αισιοδοξία τους, στοιχεία που τόσο πολύ έχουμε ανάγκη στις μέρες μας. ...».

Τα κείμενα και την έρευνα υπογράφουν ο Γιάννης και η Νάντια Σαραντοπούλου. Το δημιουργικό ο Πάνος Τουτουδάκης.

Το νέο Ημερολόγιο στέλνεται με αντικαταβολή (τιμή 10 ευρώ) σε όσους επιθυμούν να το αποκτήσουν. Παραγγελίες στην Ένωση Μικρασιατών Λαμίας (οδός Αδριανουπόλεως 16, Ν. Μαγνησία, 351 00 Λαμία, τηλ. και φαξ 22310 66594, κιν. 6936192913, e-mail: mikrasiateslamias@gmail.com)

ΣΥΝΤΟΜΑ ΝΕΑ

ΕΠΙΤΥΧΙΑ σημείωσαν για 2η συνεχή χρονιά οι εκδηλώσεις *ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΑ 2010* του Πολιτιστικού Συλλόγου Λαυρίου «Η Μικρασία». Οι εκδηλώσεις πραγματοποιήθηκαν στην αίθουσα του Μηχανουργείου και περιελάμβαναν: Έκθεση Φωτογραφίας με θέμα το Φανάρι ως μια γειτονιά της Κωνσταντινούπολης και τον αθλητικό σύλλογο Λαυρίου «Βυζάντιο», προβολή ταινίας με τίτλο «Η Παναγία των Βλαχερνών», μουσικοχορευτικό πρόγραμμα με τραγούδια και χορούς της Μικρασίας από τον Χορευτικό Όμιλο του Πνευματικού Κέντρου Νέας Ερυθραίας με δάσκαλο τον Θεοδωρή Κοντάρα.

ΣΤΙΣ «Ιωνικές Ημέρες Πολιτισμού και Παράδοσης» που οργανώνει ο Δήμος Νέας Ιωνίας, ο Ιωνικός Σύνδεσμος, ο Σύλλογος «Η Καπαδοκία» και ο Α.Γ.Σ. «Η Ανατολή» αναβίωσαν στις 14 Σεπτεμβρίου τα παιδικά παιχνίδια που όλοι γνωρίζαμε στις προσφυγογειτονίες της Αθήνας. Την επομένη στο πλαίσιο των ίδιων εκδηλώσεων ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ. παρουσίασε δύο νέες εκδόσεις του. Πρόκειται για το βιβλίο «Τα ελληνικά Κωνσταντινουπολίτικα περιοδικά για παιδιά και νέους (1898-1919) της Ζαχαρούλας Καραβά και το βιβλίο «Τσεσμές. Πολιτισμός και Καθημερινή Ζωή» της κ. Κορίνας Ανδριώτη - Μπύργα.

ΕΓΚΑΙΝΙΑ. Το Ιστορικό Αρχείο Προσφυγικού Ελληνισμού (Ι.Α.Π.Ε.) του Δήμου Καλαμαριάς μετακόμισε σε νέο κτίριο, στην οδό Ανδρέα Παπανδρέου 29Α, στο συνοικισμό Αγίου Ιωάννη Καλαμαριάς (τηλ. 2310/432091, e-mail: info@iare.org.gr). Το νέο κτίριο περιλαμβάνει βιβλιοθήκη - αναγνωστήριο, αρχαιοτάξιο, αίθουσα εκδηλώσεων - εκθέσεων και χώρο εργασίας μαθητικών ομάδων και πρακτικής άσκησης φοιτητών.

Την Κυριακή 17 Οκτωβρίου στις 7.30 μ.μ., πραγματοποιήθηκαν τα εγκαίνια του νέου κτιρίου, κατά τα οποία μίλησαν ο Δήμαρχος Καλαμαριάς, Θεοδόσης Μπακογλιδής και ο Πρόεδρος του Ι.Α.Π.Ε. Σωτήρης Γεωργιάδης. Η εκδήλωση έκλεισε με συναυλία μικρασιάτικων τραγουδιών.

ΗΜΕΡΙΔΑ με θέμα: «Οι Διώξεις του Ελληνισμού 1955-64, ως συνέχεια των Γενοκτονιών της Μ. Ασίας και του Πόντου» οργάνωσε τη Δευτέρα 11 Οκτωβρίου 2010, το απόγευμα, ο Σύνδεσμος Επιτελών Εθνικής Αμύνης στο Αμφιθέατρο του Πολεμικού Μουσείου (Ριζάκη 2 και Βασ. Σοφίας). Ομιλητές ήσαν οι κύριοι: Βλάσης Αγτζίδης, δρ. Σύγχρονης Ιστορίας - συγγραφέας, Ευάγγελος Τσίρκας, αντιστράτηγος ε.α. - επιτ. πρόεδρος ΣΕΕΘΑ και πρόεδρος της Ενώσεως Σμυρναίων, Νεοκλής Σαροής, ομοτ. καθηγητής Παντείου Πανεπιστημίου. Τη συζήτηση συντόνισε ο υποστράτηγος ε.α. Χρήστος Μπολώσης, γεν. γραμματέας του ΣΕΕΘΑ.

Εκδήλωση για τη γυναίκα της Σμύρνης

Με εκδήλωση που έγινε στο θέατρο «Pierce» 13 Σεπτεμβρίου, το απόγευμα, με θέμα «Η Σμυρνια. Η γυναίκα που υμνήθηκε όσο και η πατρίδα της» έληξαν οι διήμερες εκδηλώσεις μνήμης που οργάνωσε ο Πολιτιστικός Σύλλογος Μικρασιατών Ανατ. Αττικής με τη συμμετοχή του Αμερικανικού Κολλεγίου και του Πνευματικού Κέντρου του Δήμου Αγίας Παρασκευής.

Στην εκδήλωση απηύθυναν χαιρετισμό η πρόεδρος των Μικρασιατών της Αγίας Παρασκευής κ. Παρασκευή Παπαγεωργίου, ο δήμαρχος Αγίας Παρασκευής κ. Βασι-

λης Γιαννακόπουλος και ο πρόεδρος του Αμερικανικού Κολλεγίου Ελλάδος dr. David Horner. Να σημειωθεί ότι το Κολλέγιο ιδρύθηκε στη Σμύρνη πριν 135 χρόνια και μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή μετέφερε τη δράση του στην Αθήνα, στο Ελληνικό πρώτα και κατόπιν στην Αγία Παρασκευή.

Ακολούθησε προβολή ντοκιμαντέρ με αποσπάσματα από έργα που αναφέρονταν στη γυναίκα της Σμύρνης, στο ρόλο της στην οικογένεια, στην κοινωνία και στον πολιτισμό και στον αγώνα της για επιβίωση της οικογένειάς της

μετά τον ξεριζωμό του 1922. Στο καλλιτεχνικό μέρος της εκδήλωσης πήρε μέρος ο μικρός Μιχάλης Σπύρου, που έπαιξε με το ακορντεόν του μικρασιάτικη μουσική και τα παιδιά του χορευτικού ομίλου του Pierce που παρουσίασαν μικρασιατικούς χορούς. Συντονιστής της εκδήλωσης ήταν ο δημοσιογράφος κ. Χρήστος Λαζαρόπουλος. Παρέστησαν ο πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου Αγίας Παρασκευής κ. Δημήτριος Σκουλάς, εκπρόσωποι δημοτικών παρατάξεων της πόλης, οργανώσεων και συλλόγων και πλήθος κόσμου.

ΑΠΟ ΤΟ ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΟ ΣΥΛΛΟΓΟ Ν. ΕΥΚΑΡΠΙΑΣ

Μικρασιατικά έθιμα στον κύκλο του χρόνου

Ένα πολύ ενδιαφέρον θέαμα με αναπαράσταση εθίμων στον κύκλο του χρόνου, παρουσιάστηκε από το Μικρασιατικό Σύλλογο Ν. Ευκαρπίας «Ουσάκ», στο πλαίσιο των εκδηλώσεων «Κάρπεια 2010» που διοργάνωσε ο Δήμος Ν. Ευκαρπίας σε συνεργασία με τον τοπικό Μικρασιατικό Σύλλογο (18-26/6/2010).

Στο ανοιχτό θέατρο του Δήμου Ν. Ευκαρπίας τα μέλη της χορευτικής ομάδας του τοπικού Μικρασιατικού Συλλόγου αναβίωσαν 12 έθιμα της μικρασιατικής πατρίδας που διέσωσαν οι πρόσφυγες από το Ουσάκ, που απετέλεσαν τον αρχικό πυρήνα του οικισμού της Ν. Ευκαρπίας Θεσσαλονίκης και προκάλεσαν στους θεατές ανάμεικτα συναισθήματα συγκίνησης, χαράς, λύπης, και γέλιου. Μερικά από αυτά ήταν ο θερισμός και οι προετοιμασίες για την ετοιμασία της καθημερινής διατροφής με τραχανάδες, κεσκελίκι, πλιγούρι, η αναπαράσταση του πλανόδιου μανάβη της εποχής, η δημοπρασία

Σκηνή από το αποκριάτικο έθιμο «Χαϊτάδες και Κατιντζίκια» που αναβίωσε η χορευτική ομάδα του Μικρασιατικού Συλλόγου Ν. Ευκαρπίας.

της Ανάστασης, ο κλήδονας, οι Απόκριες κ.ά.

Το υπόλοιπο πρόγραμμα των «Καρπειών 2010» περιλάμβανε: Παραδοσιακό γλέντι με ζωντανή μουσική και μικρασιάτικα φαγητά, ημερίδα με ομιλητές τους Αθανάσιο Καραθανάση, Γιώργο Ξεινό, Γιώργο Τσαουσάκη, Θώ-

μη Σαββοπούλου και Στέλιο Αρναούτογλου, έκθεση φωτογραφίας, βιβλίου και κειμηλίων, μουσικοχορευτική παράσταση - αφιέρωμα στο Μικρασιάτικο τραγούδι, χορευτική παράσταση με συμμετοχή Μικρασιατικών Συλλόγων.

Σοφία Καραγαβριελίδου